

บทที่ 5

พื้นที่การสื่อสารกับการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชาย

บนเวทีการประกวด Miss ACDC

สำหรับในบทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการสื่อสารของกลุ่มชายรักชาย และการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC โดยผู้วิจัยได้ศึกษาถึงการเข้ารหัส (Encoding) ของกลุ่มชายรักชายในการประกวด Miss ACDC อันประกอบไปด้วย ผู้เข้าประกวด Miss ACDC เนื่องจากบรรดาผู้เข้าประกวด Miss ACDC นั้นเป็นผู้ประกอบสร้างอัตลักษณ์ให้กับความเป็นชายรักชาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการทราบถึงกระบวนการในการเข้ารหัสของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ว่าผู้เข้าประกวดมีวิธีการในการสื่อสาร เพื่อประกอบสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชาย อย่างไร ซึ่งการเข้าถึงข้อมูลของผู้วิจัย ได้ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร เว็บไซต์ วิดีทัศน์ และเข้าไปสังเกตการณ์ ประกอบกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้ติดต่อสัมภาษณ์ โดยมีการบันทึกเสียงจากเครื่องบันทึกเสียง พร้อมด้วยการจดบันทึก ซึ่งประเด็นและเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ สามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1. ภูมิหลังของผู้เข้าประกวด Miss ACDC
2. การสร้างความหมายในการประกวด Miss ACDC
 - 2.1 การให้ความหมายของชายรักชาย
 - 2.2 การให้ความหมายของการประกวด Miss ACDC
3. การเข้ารหัสอัตลักษณ์ของการประกวด Miss ACDC
 - 3.1 เครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC
 - 3.2 ภาษาและกิริยาท่าทางของผู้เข้าประกวด Miss ACDC
 - 3.3 ปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด Miss ACDC
 - 3.4 ฉากและเวทีการประกวด Miss ACDC
 - 3.5 กระบวนการประกวดและการตัดสินการประกวด Miss ACDC
4. การสื่อสารกับการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชายในพื้นที่การประกวด Miss ACDC
 - 4.1 ผู้สร้างอัตลักษณ์ในการประกวด Miss ACDC
 - 4.2 อัตลักษณ์ที่สร้างผ่านพื้นที่การประกวด Miss ACDC
 - 4.3 กลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC
 - 4.4 เป้าหมายการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC

4.5 การต่อสู้ทางความหมายของชายรักชายในพื้นที่การประกวด Miss ACDC

ภูมิหลังของผู้เข้าประกวด Miss ACDC

เบื้องต้นผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงภูมิหลังของผู้เข้าประกวด Miss ACDC โดยผู้เข้าประกวด Miss ACDC นั้น มีวัตถุประสงค์ในการเข้าประกวดที่มีความแตกต่างกัน อันจะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เข้าประกวด ที่ใช้ในการเข้ารหัส (Encoding) ของการประกวด Miss ACDC ได้แก่ ชื่อของผู้เข้าประกวด อายุ การศึกษา อาชีพ และข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าประกวด Miss ACDC กล่าวคือ ชื่อที่ใช้ในการประกวดในปีล่าสุด จำนวนครั้งในการเข้าประกวด และสาเหตุที่เข้ามาประกวด Miss ACDC

ตารางที่ 5.1

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้เข้าประกวด Miss ACDC

ลำดับ	ชื่อ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	ชื่อในการประกวด	จำนวนครั้งในการประกวด	สาเหตุในการเข้าประกวด
1	เม่น	28	ปริญญาตรี	พนักงานเอกชน	Miss Flaviana Matata	3	ต้องการรู้จักคนที่เป็นมืออาชีพเกี่ยวกับวงการต่างๆ เพิ่มขึ้น
2	เอ็ม	28	ปริญญาตรี	ผู้ช่วยนักวิจัย	Miss Heatririapatra nafertiti	3	ชื่นชอบในการประกวด
3	พีแวก	32	ปริญญาโท	ผู้สื่อข่าว และอาจารย์พิเศษ	นางสาววรายบัว ณ กลางบึง	2	ต้องการทำประโยชน์เพื่อสังคม
4	หนึ่ง	29	กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา	นักศึกษา	มิส นาดาเลีย เฟลียแคม-จัง	1	อยากได้มงกุฎจากเวทีนี้เพราะมีคุณค่า
5	พีเล็ก	36	เพาะช่าง	ผู้จัดและดูแลเสื้อผ้า (costume)	มิสชีต้า มายัน	1	มีเพื่อนชักชวนให้ประกวด

จากข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้เข้าประกวด Miss ACDC นั้น กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อสัมภาษณ์ มีจุดประสงค์ในการเข้าประกวดที่มีความแตกต่างกันออกไป และกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างนั้น สามารถแบ่งออกเป็นชายรักชายที่แต่งกายเป็นผู้ชายในชีวิตประจำวัน และชายรักชาย ที่แต่งกายเป็นผู้หญิงในชีวิตประจำวัน อันจะทำให้เห็นถึงความหลากหลายของกลุ่มตัวอย่าง และยังได้รับข้อมูลที่มีความหลากหลายจากกลุ่มตัวอย่างอีกด้วย โดยกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

คนแรก คือ “เม่น” หรือ Miss Flaviana Matata ตัวแทนจากประเทศแทนซาเนีย (Tanzania) ซึ่งเป็นชื่อและประเทศ ที่ใช้ในการประกวด Miss ACDC 2551 เม่นผู้มีประสบการณ์ในการเข้าประกวด Miss ACDC มาแล้วถึง 3 ครั้ง

คนที่สอง “เอ็ม” หรือ Miss Heatririaptra nafertiti ตัวแทนจากประเทศอียิปต์ (Egypt) ผู้ได้รับตำแหน่งรองอันดับ 2 Miss ACDC 2551 และ รางวัลรองอันดับ 1 ชุดแต่งกายประจำชาติยอดเยี่ยม ในการประกวด Miss ACDC 2551 ด้วย

คนที่สาม “พีแซก” หรือ นางสาว ถวายบัว ณ กลางบึง ตัวแทนจากประเทศไทย (Thailand) ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ประจำปี 2551 รางวัลการแสดงยอดเยี่ยม และรางวัลชุดแต่งกายประจำชาติยอดเยี่ยม ในการประกวด Miss ACDC 2551 อีกเช่นกัน

คนที่สี่ “หนึ่ง” หรือ Miss นาตาเลีย เฟลียแคม-จิง ตัวแทนจากประเทศสหรัฐอเมริกา (United States of America) ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ประจำปี 2549 รางวัลชุดราตรียอดเยี่ยม และรางวัลความสามารถยอดเยี่ยมในการประกวด Miss ACDC 2549

คนที่ห้า “พีเล็ก” หรือ Miss ซีต้า มายัน ตัวแทนจากประเทศซิมบับเว (Zimbabwe) ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ประจำปี 2544 และพีเล็กยังได้รับรางวัลชุดประจำชาติยอดเยี่ยม รางวัลชุดราตรียอดเยี่ยม และรางวัลขวัญใจช่างภาพ ในการประกวด Miss ACDC 2544 ซึ่งพีเล็กเป็นผู้ที่ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC คนแรกในการประกวด Miss ACDC นับตั้งแต่มีการประกวดมา ถือได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นี้มีตั้งแต่ผู้เข้าประกวดรุ่นแรก ๆ จนถึงผู้เข้าประกวดรุ่นปัจจุบัน

ผู้เข้าประกวด Miss ACDC มีระดับอายุที่หลากหลาย โดยจากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์และพูดคุยมานั้น มีอายุอยู่ระหว่าง 28 -36 ปี ส่วนระดับการศึกษาของผู้เข้าประกวด Miss ACDC มีตั้งแต่ระดับการศึกษาจะมีตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป และการประกอบอาชีพหรือการทำงานของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ก็มีความหลากหลาย ทั้งนักศึกษา พนักงานเอกชน ผู้ช่วยนักวิจัย ผู้สื่อข่าวและอาจารย์พิเศษ หรือผู้จัดและดูแลเสื้อผ้า (Costume) เป็นที่น่าสังเกตว่าอาชีพ

ของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ไม่ได้จำกัดอยู่ในอาชีพที่เป็นมายาคติของกลุ่มชายรักชาย เช่น ช่างเสริมสวย หรือช่างแต่งหน้า และส่วนใหญ่แล้วผู้เข้าประกวด Miss ACDC ถือได้ว่าเป็นผู้มีรายได้ที่ค่อนข้างดี

จำนวนครั้งของการเข้าประกวดของกลุ่มตัวอย่าง มีตั้งแต่ผู้เข้าประกวดเข้าประกวดเพียงครั้งเดียว และได้ตำแหน่ง Miss ACDC เลย และมีกลุ่มตัวอย่างที่เข้าประกวดที่มากกว่าหนึ่งครั้ง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างบางคนมีวัตถุประสงค์ในการเข้าประกวด Miss ACDC โดยที่แต่ละคน ก็จะมีวัตถุประสงค์ที่ต่างกันตั้งแต่ต้องการจะรู้จักคนที่ฝีมือและเป็นมืออาชีพ ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว จะเป็นคนที่ทำงานในวงการบันเทิง บางคนอาจจะมีความชื่นชอบในการประกวด บางคนเพื่อนยุ หรือชักชวนให้เข้าประกวด บางคนอยากได้รับตำแหน่งเพราะเป็นตำแหน่งที่มีคุณค่า หรือ บางคนอยากทำบุญ ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักในการจัดการประกวด Miss ACDC

จากที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์พูดคุยกับกลุ่มตัวอย่างที่เข้าประกวด Miss ACDC แล้ว สามารถสรุปข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ได้คือ ผู้เข้าประกวด Miss ACDC มาจากหลากหลายสาขาอาชีพ และมีข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ อาชีพที่หลากหลายของผู้เข้าประกวดนั้น ไม่ได้มีเพียงแต่อาชีพที่ชายรักชายส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพกัน เช่น ช่างแต่งหน้า ช่างทำผม หากแต่ผู้เข้าประกวดยังประกอบอาชีพที่เหมือนกับกลุ่มรักต่างเพศแสดงให้เห็นว่าผู้เข้าประกวด Miss ACDC ไม่มีข้อจำกัดทางด้านอาชีพ ไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร หากมีใจในการทำบุญ หรือต้องการสร้างประโยชน์ให้สังคม ก็สามารถสมัครเข้าประกวด Miss ACDC ได้ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรี และการทำงานที่มีรายได้ค่อนข้างดี สะท้อนให้เห็นว่าการประกวดดังกล่าวผู้เข้าประกวด Miss ACDC มีแนวโน้มที่อยู่ในกลุ่มของชนชั้นกลาง

นอกจากนี้ เป็นที่น่าสนใจว่าอายุของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ก็มีความแตกต่างกันในระหว่างผู้เข้าประกวดในแต่ละปี และไม่มีข้อจำกัดเหมือนกับการประกวดนางงามทั่ว ๆ ไป ที่การประกวดนางงามส่วนใหญ่แล้ว จะมีการกำหนดอายุของผู้เข้าประกวดไว้อย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น ผู้เข้าประกวดนางสาวไทยต้องมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี หรือผู้เข้าประกวดมิสไทยแลนด์เวิลด์ จะต้องมียุระหว่าง 17 - 24 ปี และในส่วนวัตถุประสงค์ในการเข้าประกวด Miss ACDC ก็มีวัตถุประสงค์ที่มีความแตกต่างกันของผู้เข้าประกวด บางคนประกวดเพียงครั้งเดียว บางคนประกวดมากกว่าหนึ่งครั้ง หลังจากที่ผู้เข้าประกวด Miss ACDC ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้เข้าประกวด Miss ACDC แล้ว บางคนมาประกวดอีกเพราะอยากจะทำบุญ ทำกุศล ซึ่งการประกวด Miss ACDC ได้สร้างความสุขกับตนเอง ที่ได้ทำบุญ หรือสร้างโอกาสให้กับผู้ที่ด้อยโอกาสทางสังคม ซึ่งเป็นการสร้างประโยชน์ให้กับสังคมในฐานะที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม อีกทั้งการประกวด

Miss ACDC ยังถือเป็นพื้นที่การสื่อสารในการรื้อสร้างความหมายใหม่ (Redefinition) กับการประกวดนางงามทั่วไป (Beauty Contest) ที่พิจารณาจากความสวยงาม มีข้อจำกัดทางด้านอายุ และสรีระของผู้เข้าประกวดเป็นเกณฑ์ในการตัดสิน

การสร้างความหมายในการประกวด Miss ACDC

การสร้างความหมายของกลุ่มชายรักชายในการประกวด Miss ACDC โดยการสร้างความหมายนั้น มีการสร้างผ่านทั้งผู้เข้าประกวดเองและเวทีการประกวด Miss ACDC ดังนั้นการให้นิยามความหมายของชายรักชาย เพื่อเป็นการแสดงอัตลักษณ์ของตนเอง และการนิยามความหมายของการประกวด Miss ACDC จึงเป็นการแสดงความหมายทางอัตลักษณ์ให้กับชายรักชาย สามารถแบ่งออกเป็นประเด็น ได้แก่ 1. การให้ความหมายของชายรักชาย และ 2. การให้ความหมายของการประกวด Miss ACDC ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. การให้ความหมายของชายรักชาย

การให้ความหมายของชายรักชาย มีความหมายกับการประกวด Miss ACDC เนื่องจากผู้เข้าประกวดส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มชายรักชาย ดังนั้น การให้ความหมายของชายรักชาย จึงเป็นการให้คำนิยามเบื้องต้น ที่มีความเกี่ยวข้องกับการประกวด Miss ACDC เพื่อเป็นแสดงอัตลักษณ์ของชายรักชายอีกประการหนึ่ง

ชายรักชาย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความหมายไว้สามารถสรุปได้ คือ ผู้ชายที่มีรสนิยมทางเพศในเพศเดียวกัน หรือมีความสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกัน โดยสังคมอาจจะเรียกกลุ่มชายรักชายนี้ว่า เกย์ ตุ๊ด แต้ว แอบ โฮโม ก็จัดว่ารวมอยู่ในกลุ่มชายรักชายทั้งสิ้น ทั้งนี้ชายรักชายมีทั้งที่แต่งกายเป็นผู้ชายในชีวิตประจำวัน และที่แต่งกายเป็นผู้หญิงในชีวิตประจำวัน โดยกลุ่มตัวอย่างได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับชายรักชาย ที่สื่อสารถึงความเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.2

การให้ความหมายของชายรักชายในทัศนะของผู้เข้าประกวด Miss ACDC

มิติการให้ความหมายของชายรักชาย	สรุป
ด้านเพศวิถี	ชายรักชาย เป็นมนุษย์ผู้ชาย แต่รักเพศเดียวกัน ซึ่งแล้วแต่รสนิยมทางเพศของแต่ละบุคคล
ด้านความสามารถ	ชายรักชาย เป็นมนุษย์เพศปกติที่มีความสามารถสร้างสรรค์และมีการทำลายมากกว่ามนุษย์ปกติ
ด้านความเป็นมนุษย์	ชายรักชาย ถือเป็นมนุษย์เช่นเดียวกับเพศอื่น ๆ
ด้านสังคม	ชายรักชาย ถูกสังคมตีค่าให้กลายเป็นกลุ่มที่มีความวิปริต ผิดแผกไปจากเพศอื่น ๆ แต่สังคมไม่ดูที่การกระทำว่าสร้างประโยชน์ให้กับสังคมอย่างไรบ้าง

การให้ความหมายของชายรักชาย เป็นการแสดงทัศนะโดยผู้เข้าประกวด Miss ACDC ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย อีกทั้งผู้เข้าประกวด Miss ACDC ถือได้ว่าเป็นผู้เข้ารหัสให้กับการประกวด Miss ACDC ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1.1 มิติด้านเพศวิถี (Sexuality)

เพศวิถี ซึ่งเป็นความรู้สึก หรือการตอบสนองในการสืบพันธุ์ โดยสังคมกระแสหลักที่ถูกความรู้ทางการแพทย์กำหนดให้ มนุษย์มีอยู่ 2 เพศเท่านั้น คือ เพศชาย และเพศหญิง หากใครกระทำตนเองแปลกแยกไปจากบรรทัดฐานทางสังคมแล้ว ผู้นั้นย่อมถูกสังคมมองเป็นบุคคลที่ผิดแผก หรือวิปริต ซึ่งชายรักชาย ที่มีเพศวิถีแตกต่างไปจากที่กล่าวข้างต้น จึงถูกสังคมรักต่างเพศมองว่ากลุ่มชายรักชายมีความแตกต่างไปจากตนเอง ดังนั้นการที่กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนะเกี่ยวกับความเป็นชายรักชายด้านเพศวิถี ดังนี้

เม่นบอกว่า

"สำหรับผม ผมเป็นเกย์ นิยามคำว่า เกย์ของ ผม คือ มีอะไรที่พิเศษกว่ามนุษย์เพศปกติ มีกิเลสมากกว่าปกติมนุษย์ ...มีความรักมีมุมมองชีวิตการใช้ชีวิตที่มากกว่าปกติมนุษย์" (เม่น, สัมภาษณ์, 7 กันยายน 2552)

เอ็มบอกว่า

ชายรักชาย ก็คือ กลุ่มคน' เหมือนกับ 'ชายรักหญิง' หรือ 'หญิงรักหญิง' แต่พฤติกรรมทางเพศของพวกเขา ดิฉันมองว่า เป็นเรื่องของรสนิยมส่วนบุคคลมากกว่า บางคนชอบกินข้าวราดแกง บางคนชอบกินก๋วยเตี๋ยว ไม่เห็นแปลกเลยใช่ไหมคะ นี่ก็เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างในเรื่องของรสนิยมการเลือกกินอาหาร 'ชายรักชาย' ก็คือรสนิยมทางเพศ ที่ 'มนุษย์' มีแตกต่างกันออกไปแค่นั้นเอง ค่ะ (เอ็ม, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2552)

พี่แขกบอกว่า

“คนที่เกิดมาตัวเป็นผู้ชาย แต่มีความรักเพศเดียวกัน สำหรับพี่แล้วค่อนข้างมาทางเกย์มากกว่า เพราะไม่อยากที่จะแปลงเพศ และเราดูเป็นเพศที่อ่อนแอ ยังอยากให้ผู้ชายมาดูแล” (พี่แขก, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2552)

หนึ่งบอกว่า

“...สำหรับเราเองมองว่าการเป็นชายรักชาย ขึ้นอยู่กับความชอบ 'ไม่ชอบ' (หนึ่ง, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2552)

1.2 มิติด้านความสามารถ

ความสามารถ เป็นอีกประเด็นหนึ่ง ที่กลุ่มตัวอย่างได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความเป็นชายรักชาย ที่มีความสามารถเช่นเดียวกับเพศกระแสหลัก โดยความสามารถของชายรักชายนั้น ได้แสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นชายรักชาย ดังทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

เม่นบอกว่า

“...มีความสามารถ สร้างสรรค์ แล้วก็ทำลายมากกว่าปกติมนุษย์” (เม่น, สัมภาษณ์, 7 กันยายน 2552)

1.3 มิติด้านความเป็นมนุษย์

ชายรักชาย ถือได้ว่าเป็นมนุษย์ที่อาศัยอยู่ในสังคม เช่นเดียวกับผู้รักต่างเพศ ดังนั้นการที่กลุ่มตัวอย่าง ได้แสดงทัศนะว่าตนเองมีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกับคนในสังคม ทั้งยังเป็นการสื่อสารให้เห็นอัตลักษณ์ของตนเองด้วย ดังทัศนะต่อไปนี้

เอ็มบอกว่า

“ชายรักชาย คือ มนุษย์ ชายรักชาย หรือว่าจะอะไร ดิฉัน ตีกรอบนิยาม ก็คือ มนุษย์เหมือนกันหมด” (เอ็ม, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2552)

หนึ่งบอกว่า

“ชายรักชาย แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ แบบแรก คือแบบถูกจาริต ประเพณี เช่น พ่อรักลูก ส่วนแบบที่สอง คือ แบบผิดจาริตประเพณี ซึ่งสังคมได้ตีค่าให้ว่าเป็นกลุ่มที่ วิปริต บัดสี ผิดแผก” (หนึ่ง, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2552)

1.4 มิติด้านสังคม

ส่วนด้านสังคมนั้น ชายรักชาย เป็นกลุ่มที่ถือได้ว่าเป็นกลุ่มวัฒนธรรมย่อยใน สังคม มีอำนาจน้อยด้อยค่า เนื่องจากสังคมที่มีวัฒนธรรมกระแสหลัก ได้กดทับทางด้านอำนาจ เอาไว้ ดังนั้นแสดงทัศนะเกี่ยวกับมิติทางด้านสังคม ที่มีต่อกลุ่มชายรักชายที่สื่อสารออกมา ดังนี้

หนึ่งบอกว่า

“...สำหรับเราเองมองว่าการเป็นชายรักชาย ขึ้นอยู่กับความชอบ ไม่ชอบ และ ดูว่าเราเป็นแล้ว เราทำประโยชน์อะไรให้กับสังคมได้บ้าง” (หนึ่ง, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2552)

พีเล็กบอกว่า

“สำหรับดิฉันเอง จะใช้คำว่าปฏิบัติมากกว่าเราปฏิบัติตนเองให้ดี คิดดี ทำดี ไม่เอาเปรียบใคร และไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน” (พีเล็ก, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2552)

จากการที่กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความหมายของ ชายรักชายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มผู้เข้าร่วมของชายรักชาย ผู้วิจัยสามารถจะสรุปความหมายของชายรักชายในทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง ได้ให้คำนิยามของชาย รักชาย คือ มนุษย์คนหนึ่งที่เกิดมาเป็นผู้ชาย ซึ่งชายรักชายยังแบ่งเป็น ชายรักชายแบบถูกจาริต ประเพณี เช่น พ่อรักลูก พี่รักน้อง และชายรักชาย แบบผิดจาริตประเพณี คือ คนที่รักในเพศ เดียวกัน สังคมมักจะตีตรากลุ่มชายรักชายนี้ว่า “วิปริต” ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างยังมองว่า การเป็นชายรัก ชายนั้น เป็นรสนิยมทางเพศของมนุษย์ที่มีความแตกต่างกัน เหมือนกับการบริโภค เช่น บางคน ชอบกินข้าวราดแกง บางคนชอบกินก๋วยเตี๋ยว และการเป็นชายรักชาย ก็สามารถที่จะปฏิบัติตนให้ เป็นคนดี ไม่เอาเปรียบใคร และไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน และกลุ่มตัวอย่างมองว่าการเป็นชายรัก ชายของตนเองนั้น ก็ยังเป็นมนุษย์คนหนึ่งในสังคมเช่นกัน

การให้ความหมายของชายรักชายดังกล่าวเป็นการแสดงถึงความเป็นตัวตน ของตนเอง เป็นการเข้าร่วมของชายรักชาย ที่แสดงความเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง ตามแนวคิด เรื่องอัตลักษณ์เพศสภาพและกลุ่มวัฒนธรรมย่อยแล้ว การให้ความหมายของชายรักชายแสดงถึง ความเป็นตัวตนของชายรักชาย อันแสดงให้เห็นถึงความเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มตนเอง นั่นคือ กลุ่ม ของชายรักชาย ไม่ว่าจะเป็น เกย์ กะเทย สาวประเภทสอง ตามที่สังคมจะขนานนามให้ แต่ใน

ขณะเดียวกันความเป็นชายรักชาย ก็แสดงให้เห็นถึงความเป็นกลุ่มวัฒนธรรมย่อยของสังคม จะเห็นได้จากการแสดงความเห็นว่า ชายรักชาย มีความมากกว่าปกติ ทั้งทางบวก คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านลบ คือ การทำลายทำให้สังคมที่เป็นรักต่างเพศและเป็นวัฒนธรรมกระแสหลักของสังคม ที่มีทั้งอำนาจมากกว่า สามารถเบียดบังความเป็นชายรักชายให้กลายเป็นกลุ่มบุคคลชายขอบ ด้วยซึ่งอำนาจ หรือมองว่ากลุ่มชายรักชาย มีความ “ผิดแผก” แตกต่างไปจากกลุ่มของตนเอง ทำให้ต้องมีการต่อสู้ ต่อรอง กันในทางอัตลักษณ์ทางเพศระหว่างอัตลักษณ์กระแสหลักกับอัตลักษณ์กระแสรอง อย่างอัตลักษณ์ของชายรักชาย หรือแม้แต่อัตลักษณ์กระแสรองด้วยกันเอง ทั้งนี้เพื่อให้อัตลักษณ์ของตนเองได้มีพื้นที่ทางสังคม นอกจากนี้การให้ความหมายของชายรักชายของกลุ่มตัวอย่าง ยังแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างได้ปฏิเสธการแบ่งแยกทางเพศระหว่างเพศชาย เพศหญิง และชายรักชาย อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความต้องการความเท่าเทียม ทั้งมิติเพศสภาพ ความสามารถ ความเป็นมนุษย์ และการยอมรับทางสังคมของกลุ่มชายรักชาย

2. การให้ความหมายของการประกวด Miss ACDC

การให้ความหมายในการประกวด Miss ACDC เป็นการประกวดของกลุ่มชายรักชาย โดยจำลองเวที หรือเลียนแบบการประกวดนางงามจักรวาล ซึ่งผู้ที่จะเข้าประกวด ต้องเลือกประเทศที่ตนเองชื่นชอบมาหนึ่งประเทศ โดยต้องแต่งกายในชุดประจำชาติ และชุดราตรี คล้ายกับการประกวดนางงามจักรวาล สำหรับเกณฑ์ในการตัดสินการประกวด ไม่เน้นความสวยงามทางสรีระของผู้เข้าประกวด แต่จะเน้นความรู้ความสามารถ ดังนั้นผู้เข้าประกวดจึงไม่จำเป็นต้องกังวลเกี่ยวกับสรีระความเป็นชาย ซึ่งในส่วนของ การให้ความหมายของการประกวด Miss ACDC นั้นสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.3

การให้ความหมายการประกวด Miss ACDC

การให้ความหมายของการประกวด Miss ACDC	สรุป
สวยเลิศกาม	สวยที่มาจากข้างใน ประกวดความเป็นมนุษย์จริง ๆ
งามปัญญาฉาย	ผู้เข้าประกวดต้องเก่ง ฉลาด มีไหวพริบ ปฏิภาณ
พลีกายสร้างสรรค์	สร้างสรรค์จากจินตนาการของผู้เข้าประกวดให้ออกมาเป็นรูปธรรม
หน้าที่และการสร้างคุณค่า	การประกวด Miss ACDC เป็นการประกวด หรืองานสร้างสรรค์เพื่อการกุศล

การให้ความหมายของการประกวด Miss ACDC ของกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความทัศนะ สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

2.1 สวยเลิศกาม

คำว่า “สวยเลิศกาม” เป็นแนวคิดในการประกวด Miss ACDC นั้น การเข้ารหัสที่จะสื่อสารความหมายการประกวด Miss ACDC โดยกลุ่มตัวอย่างได้แสดงทัศนะไว้ ดังนี้

แม่น แสดงทัศนะว่า

“‘สวยเลิศกาม’ งามปัญญาชาย พลิกายสร้างสรรค์’ ตามนิยามของกองประกวดที่มีมาแต่แรกเริ่ม ปีแรกที่มีโอกาสได้ร่วมประกวด รู้สึกอย่างนิยามของกองประกวดนี้จริง ๆ” (แม่น, สัมภาษณ์, 7 กันยายน 2552)

พี่แขก Miss ACDC ปี 2551 แสดงทัศนะว่า

“...คำว่าสวยเลิศกาม ไม่ใช่ว่าสวยเลิศเลอ แต่คือ สวยไปจากความสวยที่คุณคิด ความสวยที่เป็นกาม คือ สวยที่ปรุงแต่ง แต่คุณสวยแบบปุณฺณ เวทีนี้เหมาะกับคนสวยที่ธรรมดา แต่มีความสามารถ” (พี่แขก, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2552)

2.2 งามปัญญาชาย

คำว่า “งามปัญญาชาย” เป็นอีกหนึ่งในวลีของการประกวด Miss ACDC ซึ่งมีความหมายที่แสดงถึงความรู้ ความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด ผ่านรหัสที่ต้องการจะสื่อสารออกไป โดยกลุ่มตัวอย่างได้แสดงทัศนะ ดังนี้

พี่แขก Miss ACDC ปี 2551 แสดงทัศนะว่า

“เวที Miss ACDC นี้ ผู้เข้าประกวดไม่จำเป็นต้องสวย แต่ต้องเก่ง และฉลาด คนที่เป็น Miss ACDC ก็ไม่ใช่ว่าตกลงไปกษาแล้วจะได้ คุณต้องเก่งด้วย” (พี่แขก, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2552)

พี่เล็กแสดงทัศนะว่า

“การประกวดไหวพริบ แต่ก็ยังมีความสวยอยู่ เพราะความสวย คือ ความน่ามอง...แต่ก็มีบางคนที่ไม่ได้เน้นที่สวย แต่มีบุคลิกที่โดดเด่น” (พี่เล็ก, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2552)

2.3 พลิกายสร้างสรรค์

ส่วนคำว่า “พลิกายสร้างสรรค์” เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้เข้าประกวด Miss ACDC มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งมีทั้งเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ภาษา กิริยาท่าทาง ตลอดจนการแสดงออกบนเวที ล้วนแล้วแต่เป็นการสร้างสรรค์ของผู้เข้าประกวด ทั้งนี้การสร้างสรรค์ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการเข้ารหัสของผู้เข้าประกวด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้แสดงทัศนะไว้ ดังนี้

เอ็มแสดงทัศนะว่า

การวาดภาพ จากมโนภาพ จากจินตนาการ และความต้องการของเราเอง
 อยากจะเป็นอะไร อยากจะทำอะไร ที่ชีวิตประจำวันของเราทำไม่ได้ ทำมันไป
 เลยเอาให้เต็มที่ สุด ๆ ใช้เวทีเป็นเหมือนกระดาน ใช้ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย
 เป็นสี ใช้ความคิด ใช้จินตนาการเป็นแรงขับเคลื่อน ระบายมันไปเลยจะ
 ระบายให้เต็มเวที ระบายในสิ่งที่เราคิดอยากจะให้คนอื่นเห็นว่า เรามี
 จินตนาการ มีศักยภาพเพียงใด แล้วคอยดูว่า สิ่งที่เราวาดฝัน มันจะออกมา
 สวยงามเพียงใด (เอ็ม, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2552)

2.4 หน้าทีและการสร้างคุณค่า

ด้านหน้าที่และการสร้างคุณค่าของการประกวด Miss ACDC เป็นอีก
 ประเด็นหนึ่งที่ผู้เข้าประกวด Miss ACDC ได้ให้ความหมายในมิติของการหรือสร้างความหมายใหม่
 กับการประกวด อีกทั้งการประกวดนี้ ยังเป็นการประกวดที่เน้นการกุศลมากกว่าการประกวดใน
 เชิงพาณิชย์ ดังที่กลุ่มตัวอย่างได้แสดงทัศนะ ดังนี้

พี่แขกแสดงทัศนะว่า

เวทีการประกวดที่ประกวด ‘ความเป็นมนุษย์จริง ๆ’...เพราะ Miss ACDC
 Alternative Creature’s Devoted Creation คือ สวยไปจากความสวยที่คุณ
 คิด สวยเลิศกาม คือ สวยที่ไม่ใช่ปรุงแต่ง ทำหน้า ทำจมูกมาแล้ว แต่สวยจาก
 ข้างใน จากความคิด คือเลยจากรูปปรุงแต่ง และเพื่อการกุศล (พี่แขก,
 สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2552)

หนึ่งแสดงทัศนะว่า

“งานการกุศล เหมือนกับการสังสรรค์ รื่นเริง เพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ด้วย
 การเลียนแบบการประกวดนางงามจักรวาล” (หนึ่ง, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2552)

จากการให้ความหมายในการประกวด Miss ACDC โดยกลุ่มตัวอย่างที่แสดง
 ทัศนะของตนเองในประเด็นต่าง ๆ ผู้วิจัยสามารถจะสรุปความหมายของการประกวด Miss ACDC
 ถือเป็นงานการกุศลรื่นเริง เป็นการสังสรรค์ เพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชน โดยการประกวด Miss
 ACDC เลียนแบบการจัดการประกวดนางงามจักรวาล แต่การประกวดนี้จะเน้นที่ความรู้
 ความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด ซึ่งผู้เข้าประกวด Miss ACDC อาจจะต้องสร้าง
 บุคลิกภาพทำให้ตนเอง มีความน่ามอง หรือบุคลิกภาพที่โดดเด่น การประกวด Miss ACDC นี้ไม่
 เน้นที่ความสวยงามของผู้เข้าประกวด หรือเป็นการที่ประกวดความเป็นมนุษย์จริง ๆ ที่ไม่ได้ปรุง

แต่งร่างกายให้สวยงามเหมือนกับผู้หญิง โดยใช้การศัลยกรรม เหมือนดั่งกับคำนิยามของกองประกวดที่ว่า “สวยเลิศงาม งามปัญญาฉาย พลิกกายสร้างสรรค์” หรือ “Beauty, Brain and Creation” ซึ่งเป็นรหัสที่ทางกองประกวดได้กำกับมา และการประกวด Miss ACDC ยังเป็นพื้นที่พิเศษ ที่ทำให้ชายรักชายสามารถแต่งกายเป็นผู้หญิงได้ ซึ่งปกติในชีวิตประจำวันไม่สามารถกระทำได้อีกด้วย นอกจากนี้การให้ความหมายของการประกวด Miss ACDC กลุ่มตัวอย่างยังแสดงให้เห็นถึงการสร้างความหมายและความเข้าใจร่วมกัน (Shared Meaning) ของผู้เข้าประกวด Miss ACDC อีกด้วย กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างสามารถบอกลักษณะเด่น หรือบอกวัตถุประสงค์หลักของการประกวด Miss ACDC คือ เป็นการประกวดที่เป็นการกุศล และเน้นที่ความรู้ ปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด มากกว่าที่เน้นความสวยงามเป็นเกณฑ์การตัดสิน เหมือนกับผู้เข้าประกวดในเวทีการประกวดทั่ว ๆ ไป

การประกวด Miss ACDC จึงถือเป็นพื้นที่ในการต่อต้าน (Resistance) เพศสภาพทางสังคม กล่าวคือ เป็นพื้นที่ของกลุ่มชายรักชายที่ใช้ในการแสดงออกถึงตัวตน และอัตลักษณ์ของตนเอง ทั้งยังเป็นพื้นที่ในการต่อต้านกฎของเพศสภาพ ภายใต้สังคมที่มีรักต่างเพศ เป็นอัตลักษณ์กระแสหลัก อีกทั้งการประกวด Miss ACDC ยังเป็นการริ่สร้าง ความหมายใหม่ กับการประกวดนางงาม โดยเน้นที่ความรู้ความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด แม้ว่าจะมีเค้าร่างของการประกวดนางงามอยู่ก็ตาม หากแต่มีการใส่ความหมายใหม่ กับการประกวด โดยผู้เข้าประกวดจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบ ซึ่งพี่แขกได้เสริมว่า

“เวที Miss ACDC นี้ ผู้เข้าประกวดไม่จำเป็นต้องสวย แต่ต้องเก่ง และฉลาด คนที่เป็น Miss ACDC ก็ไม่ใช่ว่าตกลงไปกษาแล้วจะได้ คุณต้องเก่งด้วย ซึ่งการประกวดนี้เป็นการยกระดับการประกวด โดยเป็นการประกวดมนุษยจริง ๆ” (พี่แขก, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2552)

จากคำสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทำให้เห็นว่าการประกวด Miss ACDC เป็นการเปลี่ยนความหมาย ของการประกวด ที่ทำให้ความหมายของคำว่า “นางงาม” เปลี่ยนไปจากเดิมด้วย ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นการต่อต้านการประกวดนางงามในกระแสหลัก ที่เน้นความสวยงาม (Beauty Contest) โดยผู้เข้าประกวดอาจจะมีความงามทางด้านกายภาพแล้ว ยังต้องมีคุณลักษณะที่เพิ่มเติมเข้ามาอีก คือ ความงามจากภายใน โดยความงามจากภายใน จะพิจารณาได้จาก ความรู้ ความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบอีกด้วย ซึ่งความงามจากภายใน จากการประกวด Miss ACDC นี้ แสดงถึงอัตลักษณ์กระแสรองอย่างชายรักชาย ที่สามารถจะต่อสู้ ต่อรองกับอัตลักษณ์กระแสหลักอย่างรักต่างเพศ ในขณะเดียวกันยังเป็นการต่อสู้กับอัตลักษณ์กระแสรองที่ใช้

ความงามในการประกวด เป็นการแสดงให้เห็นสังคมรู้ว่า ถึงแม้จะเป็นชายรักชาย ที่ถูกสังคมมองเป็นอัตลักษณ์กระแสรอง แต่อัตลักษณ์กระแสรองก็สามารถยังประโยชน์ให้กับสังคมได้ แม้จะไม่ได้ใช้ความสวยงามก็ตาม

การเข้ารหัสอัตลักษณ์ของ Miss ACDC

การเข้ารหัสอัตลักษณ์ของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ซึ่งบรรดาผู้เข้าประกวด ได้มีการเตรียมตัว และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อนำเสนอตนเอง ถือได้ว่าเป็นกระบวนการ ในการสื่อสารของผู้เข้าประกวดที่แสดงอัตลักษณ์ตนเองออกมา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการเข้ารหัส (Encoding) เพื่อเป็นการสื่อสารอัตลักษณ์ของชายรักชายให้ผู้ชมการประกวด Miss ACDC ที่มีทั้งกลุ่มผู้ชมชายรักชาย และผู้ชมที่เป็นรักต่างเพศ สามารถแบ่งหัวข้อในการเข้ารหัสได้ 5 ประเด็น ดังนี้

1. เครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC
2. ภาษาและกิริยาท่าทางของผู้เข้าประกวด Miss ACDC
3. ความคิดสร้างสรรค์และปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด Miss ACDC
4. ฉากและเวทีการประกวด Miss ACDC
5. กระบวนการประกวดและการตัดสินการประกวด Miss ACDC

เครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC

เครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ทั้งชุดแต่งกายประจำชาติ และชุดราตรี ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่บ่งบอก และแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของชายรักชาย เนื่องจากเครื่องแต่งกาย เป็นสื่อที่แสดงให้เห็นตัวตนของชายรักชาย เพราะเครื่องแต่งกายติด สลักฝังแนบอยู่ที่ตัวของ ผู้เข้าประกวด Miss ACDC ย่อมเป็นสิ่งที่สื่อให้เห็นการประกอบสร้างความเป็นตัวตน (Self-Construction) และเป็นอัตลักษณ์ของชายรักชาย สามารถสื่อความหมายให้กับอัตลักษณ์ของชายรักชาย โดยเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC นั้น เป็นสื่ออย่างหนึ่งที่จะถ่ายทอดให้กับผู้ชมการประกวด หรือผู้รับสาร (Receiver) ให้ได้รับรู้ถึงอัตลักษณ์ของตนเอง และเป็นการต่อสู้ทางความหมายในการประกวดนางงามที่เน้นความสวยงามอีกประการหนึ่ง ผ่านเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ประกอบการแต่งตัวของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย สามารถสรุปได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.4

การเข้ารหัสเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC

เครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC	สรุป
ผู้ประติษฐ์เครื่องแต่งกาย	ผู้เข้าประกวดส่วนใหญ่ประติษฐ์เครื่องแต่งกายด้วยตนเอง
วิธีการประติษฐ์เครื่องแต่งกาย	จินตนาการเครื่องแต่งกายแล้ว ประติษฐ์ให้ออกมาตามจินตนาการนั้น
อัตลักษณ์ที่สร้างผ่านเครื่องแต่งกาย	เครื่องแต่งกายเป็นสิ่งที่สลักอยู่กับตัวผู้เข้าประกวด จึงเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของชายรักชาย

เครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC นั้น ผู้เข้าประกวดส่วนใหญ่จะเป็นคนคิด ประติษฐ์เอง ตามที่ตนเองจะสร้างสรรค์ขึ้น หรือตามที่ตนเองมีแนวคิดที่จะนำเสนอตนเองบนเวทีการประกวด Miss ACDC ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้เห็นตรงกัน ว่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายนั้นจะต้องมีความใกล้เคียงกับวัฒนธรรมของชาติที่ตนเองเป็นตัวแทน จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้ประติษฐ์เครื่องแต่งกาย

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์พูดคุยกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่แล้วการประติษฐ์เครื่องแต่งกาย ผู้เข้าประกวดจะเป็นผู้ประติษฐ์เอง อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ความเป็นตัวตนของตนเองผ่านเครื่องแต่งกายที่แสดงออกบนเวทีการประกวด Miss ACDC ดังคำบอกเล่าของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

พีเล็ก ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ปี 2544 ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC เป็นคนแรก บอกว่า

“เสื้อผ้า พี่ทำเอง ตัดเองแปะเอง กับมือของพี่เองทั้งหมด” (พีเล็ก, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2552)

พีแขก ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ปี 2551 เล่าว่า

“ในฐานะที่พี่เป็นตัวแทนประเทศไทย ...ชุดไทยจักรี ที่ปักไปด้วยเพชรแพรวพราว นั้น พี่ก็ทำเองเกือบทั้งหมด ปักเองโดยใช้เวลาว่าง รวมแล้วเกือบสองเดือน” (พีแขก, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2552)

2. วิธีการประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย

การประดิษฐ์เครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC นั้น ผู้เข้าประกวดจะใช้จินตนาการของตนเอง สร้างสรรค์เครื่องแต่งกายในชุดประจำชาติและชุดราตรีให้มีความสวยงามและโดดเด่น โดยมีกลวิธีในการประดิษฐ์เครื่องแต่งกายให้ออกมาดูอลังการ มีทั้งการใช้กลวิธีตัดปะ (Cut and Mix) ด้วยการประกอบสร้างความหมายของชุดขึ้นใหม่ แต่ก็มีการผลิตผลงานของวัฒนธรรมเก่า ๆ อยู่ด้วย ในที่นี้คือความเป็นชาติต่าง ๆ ที่ตนเองเป็นตัวแทน และกลวิธีแบบอุปลักษณ์ (Metonymy) คือ การนำเอาสัญลักษณ์บางส่วนเสียวหนึ่ง มาอ้างอิงถึงทั้งหมด (The Whole) ตามที่กลุ่มตัวอย่างได้แสดงทัศนะ ดังนี้

เอ็ม ผู้ได้รับรางวัลรองอันดับ 1 ชุดแต่งกายประจำชาติยอดเยี่ยมในปี 2551 นั้น จุดเด่นที่ผู้ชมการประกวดจะจดจำเอ็มได้เป็นอย่างดีอีกประการหนึ่ง คือ เอ็มได้ออกมาจากโรงพิมพ์มัมมี่ของอียิปต์ โดยเอ็มบอกว่า

“ชุดประจำชาติประเทศอียิปต์ และชุดราตรีที่ทำมาจากผ้ากำมะหยี่ ชุดประจำชาติ ทำด้วยกระดุม และคริสตัล โลงนี้ก็วาดเอง ทำอะไรเอง ซึ่งตอนแรกตั้งบไวสูงเหมือนกัน” (เอ็ม, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2552)

หนึ่ง ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ปี 2549 และรางวัลชุดราตรียอดเยี่ยม บอกว่าชุดเธอก็คิดเอง ทำเอง เราขายความเป็นวัยรุ่น ที่มาจากอเมริกา ใช้เสื้อสีชมพูพิงค์ (Pink) ทั้งตัว เราใส่บิ๊อปเท ผสมสีมะฮอกกานี และเลือกชุดราตรีที่มันทั้งใหญ่และยาว และแต่งตัวแบบลูกครึ่ง เพราะเราบอกว่าออสซี่ (ชื่อเล่นที่ใช้ในการประกวด Miss ACDC 2549) เป็นนักศึกษาอายุ 18 ปี เรียนอยู่ที่ UCLA มีเชื้อสายจีน มีอาม่าเกิดที่เขาวราช เพราะเราเป็นคนเขาวราช เราก็อิงชีวิตจริงของเราไปด้วย” (หนึ่ง, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2552)

3. อัตลักษณ์ที่สร้างผ่านเครื่องแต่งกาย

เนื่องจากการประกวด Miss ACDC เป็นงานการกุศล ที่จัดเลียนแบบการประกวดนางงามจักรวาล โดยการดึงบางส่วนของ การประกวดนางงามจักรวาลมาใช้ และการประกวด Miss ACDC เปลี่ยนความหมายใหม่ (Redefine) ให้กับการประกวด Miss ACDC ดังนั้นเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ในการประกวด Miss ACDC ผู้เข้าประกวด Miss ACDC จะสวมใส่เครื่องแต่งกายโดยแบ่งออกเป็น 2 ชุดด้วยกัน คือ ชุดแต่งกายประจำชาติ และชุดราตรี โดยชุดแต่งกายประจำชาตินี้จะมีความโดดเด่นมาก เนื่องจากผู้เข้าประกวดจะสรรค์สร้างชุดประจำชาตินี้อย่างวิจิตรตระการตา เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายนี้ ยังถือเป็นส่วนหนึ่งในการสื่อสารของการประกวด Miss ACDC กล่าวคือ เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ การแต่งหน้า ตลอดจนผู้ที่

เป็นส่วนประกอบในการแสดงออกของผู้เข้าประกวด Miss ACDC การใช้เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย การแต่งหน้า อุปกรณ์ต่าง ๆ และผู้ช่วย ที่มีส่วนประกอบในการแสดงออกการนำเสนอตนเอง บนเวทีการประกวด Miss ACDC ซึ่งการใช้อุปกรณ์ในการแต่งกายต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น เป็นการสื่อสาร ที่ต้องการจะบอกให้คณะกรรมการตัดสินการประกวดและผู้รับชมการประกวด เกี่ยวกับบทบาทของตนเองได้เป็นตัวแทนจากประเทศนั้น ๆ เริ่มต้นจากเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ที่ต้องมีความสวยงามวิจิตรอลังการ หรือมีผู้ช่วย ที่สามารถเข้ามาเป็นส่วนประกอบให้กับผู้เข้าประกวด ในการนำเสนอตนเองบนเวทีการประกวดได้อีกด้วย ดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.1

ภาพเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวดจากตัวแทนประเทศไทย Miss ACDC 2551
ผู้ได้รับรางวัลชุดประจำชาติยอดเยี่ยม

การออกแบบเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ดังภาพตัวอย่างเป็นภาพเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวดจากตัวแทนประเทศไทย Miss ACDC 2551 หรือ นางสาว ถวายบัว ณ กลางบึง ผู้ได้รับตำแหน่งผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ปี 2551 และรางวัลชุดแต่งการประจำชาติยอดเยี่ยม ที่ได้เล่าถึงการออกแบบและการใช้แนวคิดตามสถานการณ์บ้านเมืองในขณะนั้นดังที่พี่แขกเล่าให้ผู้วิจัยฟังข้างต้นว่า

“ในฐานะที่พี่เป็นตัวแทนประเทศไทย ซึ่งในขณะนั้นมีเหตุการณ์ทางการเมือง พี่เลยใช้คอนเซ็ปต์ เหลือง – แดง เพื่อสื่อให้สังคมสมัคร สมาน สามัคคี” (พี่แขก, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2552)

เริ่มต้นการนำเสนอเครื่องแต่งกายในชุดประจำชาติพี่แขก หรือ นางสาวถวายบัว ณ กลางบึง มีชบวนรำกลองยาว ผู้ร่วมชบวนสวมใส่ชุดสีเหลืองและสีแดง และพี่แขกเองสวมชุดสีแดง ผ้าสไบสีเหลือง และสลัดชุดออกมาเป็นชุดไทยจักรีที่มีเพชรแพรวพราว เบื้องหลังผู้เข้าประกวดเป็นธงไตรรงค์ผืนใหญ่ และด้านข้างก็มีผู้โบกธงไตรรงค์ ซึ่งเป็นการนำเสนอเครื่องแต่งกายผู้เข้าประกวด ไม่เพียงแต่นำเสนอเรื่องความสวยงามของเครื่องแต่งกายเท่านั้น ยังมีการดึงเอาความเป็นชาติเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกเรื่องรักชาติ และความสามัคคีอีกทางหนึ่ง หรือ Miss France 2551 แต่งกายโดยมีพระนางมารี ของตัวเนต ที่ถูกตัดคอกมาเป็นส่วนประกอบในเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ซึ่งผู้เข้าประกวดทั้งประเทศไทยและประเทศฝรั่งเศส ได้ใช้กลวิธีการสื่อสารแบบการตัดปะ (Cut and Mix) กล่าวคือ การประกอบสร้างความหมายขึ้นมาใหม่ แต่ยังคงมีการผสมผสานของวัฒนธรรมเก่า ๆ อยู่ด้วย อย่างเช่น การรำกลองยาวที่เป็นวัฒนธรรมของไทย นำมาผสมผสานในเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด หรือการนำเอาพระนางมารี ของตัวเนต มาประกอบเป็นเครื่องแต่งกายของตนเอง ถือว่าเป็นการสร้างประกอบสร้างตัวตน หรือสร้างอัตลักษณ์ให้กับตนเอง หรือผู้เข้าประกวดจากประเทศออสเตรเลีย แต่งตัวเป็นนักมวย จึงใจหึง คาคเข้มขัดแถมปีโลก และมีใจจี้ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของประเทศ มาเป็นส่วนประกอบในการนำเสนอตนเองบนเวที หากมองตามแนววิเคราะห์เชิงสัญลักษณ์ (Semiology) แล้ว การนำเอาใจจี้มาเป็นตัวแทนของประเทศออสเตรเลีย เป็นการใช่วิธีการอุปลักษณ์ (Metonymy) กล่าวคือ การนำเอาส่วนเล็กๆ มาแทนส่วนใหญ่ ดังนั้น เมื่อทุกคนเห็นใจจี้ ก็เปรียบเสมือนเห็นประเทศออสเตรเลียทั้งประเทศ ดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.2

ภาพผู้เข้าประกวด Miss Australia 2551

ที่มา: Miss ACDC 2551, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก

<http://www.missladyboys.com>

ส่วนชุดราตรีที่บรรดาผู้เข้าประกวด Miss ACDC ใช้ใส่เข้าประกวดนั้น แม้ว่าจะไม่ได้มีสีสัน ความอลังการ มากเท่ากับชุดประจำชาติ หากแต่ก็มีความน่าสนใจ โดยลักษณะของการใส่ชุดราตรีของผู้เข้าประกวดนั้น ผู้เข้าประกวดบางคนก็ออกแบบชุดราตรีให้มีความวิจิตรอลังการ หรือผู้เข้าประกวดบางคนอาจจะใส่ชุดราตรีที่มีความยาวของผ้ามากกว่าปกติ หรือเรียกว่าชุดราตรีหางยาว บางชุดอาจจะมีความยาวเป็นเมตร หรือผู้เข้าประกวดบางคนอาจจะใส่ชุดราตรียาวแล้ว พอเดินออกมาถึงกลางเวที ก็ผู้เข้าประกวดจะดึงหางของชุดราตรีออก กลายเป็นชุดราตรีสั้น จนกลายเป็นจุดสนใจของทั้งคณะกรรมการตัดสินการประกวด และผู้ชมการประกวด การใส่ชุด

ราตรีของผู้เข้าประกวด Miss ACDC มีลักษณะคล้ายกับเวทีการประกวดนางงามทั่ว ๆ ไป หากแต่มีการใช้กลวิธีแบบการตัดปะ (Cut and Mix) นั่นคือ ผู้เข้าประกวดได้ใช้การประกวดคล้ายกับนางงามทั่วไป แต่มีการเพิ่มอัตลักษณ์ของชายรักชายเข้าไป ด้วยการสร้างความตื่นตาตื่นใจ (Exotic) ให้กับชุดราตรีของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มชุดราตรีให้มีความยาวมากกว่าปกติ หรือมีการทำให้ชุดสั้นลง การกระทำดังกล่าว นอกจากจะเป็นการสร้างความตื่นตาตื่นใจให้กับผู้ชมการประกวดแล้ว ยังเป็นการแสดงอัตลักษณ์ของชายรักชายอีกประการหนึ่ง ดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.3

ภาพเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวดประเทศอียิปต์ Miss ACDC 2551

ผู้ได้รับรางวัลชุดประจำราตรียอดเยี่ยม

ที่มา: Miss ACDC 2551, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก

<http://www.missladyboys.com>

ในกรณีของการแต่งหน้า ผู้เข้าประกวด Miss ACDC ก็จะต้องแต่งหน้าของตนเองให้มีความสอดคล้องกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย โดยการแต่งหน้าของผู้เข้าประกวด มีทั้งการแต่งหน้าที่มีความสวยงาม (Beautiful) และการแต่งหน้าที่มีความตื่นตาตื่นใจ (Exotic) เช่น ผู้เข้าประกวดที่เป็นตัวแทนจากประเทศที่ประชากรเป็นผิวสี ก็มักจะทาตัวเองให้เป็นผิวสีดำ หรือผิวสี

แทน ตามลักษณะทางประชากรของประเทศที่ตนเองเป็นตัวแทน และการแต่งหน้าให้คล้ายกับชนชาติในประเทศนั้น ๆ หรือผู้เข้าประกวดที่เป็นตัวแทนจากประเทศจีน ก็จะแต่งหน้าให้มีสีผิวเหมือนกับนางเอกจิว กล่าวได้ว่า การแต่งหน้า และการทำเปลี่ยนสีผิวของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ในการเข้าประกวดนั้น เป็นกระบวนการสร้างขึ้นใหม่ (Reconstruction) ดังเช่น การเปลี่ยนสีผิวของผู้เข้าประกวดเอง ให้เป็นผิวสีเหมือนกับชนชาตินั้น ๆ การกระทำดังกล่าวนี้เป็นกระบวนการประกอบสร้างตนเองให้มีความหมายใหม่ให้กับตนเอง ส่วนการแต่งหน้า มีทั้งที่เน้นความสวยงามเหมือนกับชาติ ที่ตนเองเป็นตัวแทนนั้น อย่างผู้เข้าประกวดที่เป็นตัวแทนจากประเทศจีน Miss Sia Shing Shing ก็ใช้เครื่องแต่งกายแบบจีนโบราณ หรือแนวย้อนยุค การแต่งหน้าก็คล้ายกับการแต่งหน้าจิว ด้วยเครื่องแต่งกายที่มีความวิจิตร ตระการตา กอปรกับการแต่งหน้าที่มีความสวยงาม จึงเป็นการสร้างความประทับใจให้กับผู้ชมการประกวด Miss ACDC และการแต่งหน้าของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ก็จะต้องมีความสอดคล้องกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ตลอดจนความเป็นจริงของวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ ด้วย ดังภาพตัวอย่างการแต่งหน้าที่มีความสวยงาม ต่อไปนี้

ภาพที่ 5.4

แสดงการแต่งหน้าเน้นความสวยงามของผู้เข้าประกวด Miss China 2551

ที่มา: Miss ACDC 2551, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก

<http://www.missladyboys.com>

ส่วนการแต่งหน้าที่มีความตื่นตาตื่นใจ อย่างผู้เข้าประกวดมิสพจมาน ชินในวัด ตัวแทนจากประเทศสหราชอาณาจักร หรือประเทศอังกฤษ (United Kingdom) มีเครื่องแต่งกายที่มีความทันสมัยในยุคปัจจุบัน เครื่องแต่งกายที่มีเลื่อมระยิบระยับ การแต่งหน้าก็มีความทันสมัย แต่ที่น่าสนใจ คือ การทำผมทรงฟารา ที่มีความฟูใหญ่มากกว่าปกติ และถือกระเป๋าหิ้ว Louis Vuitton ซึ่งทั้งเครื่องแต่งกาย ประกอบกับการแต่งหน้า ที่ผู้เข้าประกวด แต่งออกมาให้มีความคล้ายกับภรรยาอดีตนายกรัฐมนตรีของประเทศไทยท่านหนึ่ง ที่ลี้ภัยทางการเมือง จากประเทศไทยไปอยู่ที่ประเทศอังกฤษ ทำให้สร้างความตื่นตาตื่นใจ (Exotic) ให้กับผู้ชมการประกวด Miss ACDC นอกจากนี้มีสพจมาน ชินในวัด ตัวแทนจากประเทศสหราชอาณาจักร ใช้ชื่อเลียน ภรรยาอดีตนายกรัฐมนตรี ยังแสดงให้เห็นถึงการล้อเลียนทางการเมือง และการวิพากษ์วิจารณ์ การเมืองของประเทศไทยในขณะนั้นด้วย และการที่เธอได้หิ้วกระเป๋าที่มียี่ห้อ ยังเป็นการล้อเลียน วัฒนธรรมการบริโภคของผู้คนในสังคม ที่เน้นวัตถุนิยมอีกด้วย ดังภาพตัวอย่างการแต่งหน้าที่มีความตื่นตาตื่นใจ ต่อไปนี้

ภาพที่ 5.5

ภาพแสดงการแต่งหน้าเน้นความตื่นตาตื่นใจของ
ผู้เข้าประกวด Miss United Kingdom 2551

การประดิษฐ์คิดค้น เลือผ้าเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC จาก การบอกเล่าของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าประกวด Miss ACDC และจากการที่ผู้วิจัยได้เข้าชมการ

ประกวดมาแล้วสามารถสรุปได้ว่า เครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด เป็นการแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการแสดงออกของผู้เข้าประกวด Miss ACDC โดยเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวดนั้น ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ติดตัวผู้เข้าประกวด ดังนั้นเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายจึงเป็นสื่อที่จะแสดงอัตลักษณ์ของความเป็นชายรักชายให้กับทั้งคณะกรรมการ และผู้ชมการประกวด ได้รับรู้ถึงอัตลักษณ์ของตนเองผ่านเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของตนเอง โดยเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ การแต่งหน้า ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ หรือผู้ช่วยในการแนะนำตนเองบนเวทีการประกวด เป็นการสื่อสารที่ใช้องค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ทั้งคณะกรรมการตัดสินการประกวด และผู้ชมการประกวดได้รับรู้ ถึงบทบาทความเป็นผู้เข้าประกวดจากประเทศที่ตนเองเป็นตัวแทนบนเวทีการประกวด อันเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชายรักชายที่มีความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนการประดิษฐ์คิดค้นเรื่องราวต่าง ๆ จนสามารถนำมาใช้ในการประกวด Miss ACDC ได้เช่นเดียวกับการประกวดนางงามของหญิงแท้ หรือการประกวดนางงามของชายรักชาย ที่เน้นเรื่องความงามเป็นเกณฑ์หลัก ทั้งนี้ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ การแต่งหน้า ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ หรือผู้ช่วยในการแนะนำตนเองบนเวทีการประกวด ยังทำให้เห็นถึงการเคารพเจ้าของวัฒนธรรม ที่ตนเองนำมาเป็นตัวแทน โดยทั้งเครื่องแต่งกาย การแต่งหน้า ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ยังต้องมีความสอดคล้องหรือตั้งอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ

เครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC จะสื่อความหมายให้กับอัตลักษณ์ของชายรักชาย กล่าวคือ เครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด เป็นสิ่งที่ติดตัวผู้เข้าประกวด จึงเป็นสื่ออย่างหนึ่ง que แสดงออกถึงความเป็นตัวตน ตั้งแต่การความคิดสร้างสรรค์ของตัวผู้เข้าประกวดเอง ที่ต้องประดิษฐ์คิดค้นชุดประจำชาติ ซึ่งเปรียบเสมือนชุดหลักในการประกวดให้ผู้ชมการประกวด หรือผู้รับสาร ได้เห็นถึงอัตลักษณ์ของชายรักชาย ที่มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้าที่ใช้ในการประกวด ตลอดจนอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบในการแสดงแนะนำตนเอง ให้ดูมีความน่าสนใจ หรือมีความเลิศหรือล้ำการ แตกต่างจากที่เราเห็นได้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายนี้ แม้ว่าผู้เข้าประกวด Miss ACDC แต่ละคนจะเป็นตัวแทนของชาติต่าง ๆ เหมือนกับการประกวดนางงามจักรวาล แต่ก็มีความแตกต่างที่ผู้เข้าประกวดสามารถกำหนดชุดของตนเองให้มีความน่าสนใจได้ เป็นการสื่อสารให้เห็นถึงความหมายของชายรักชาย ที่มีความสามารถสร้างสรรค์เสื้อผ้าอันวิจิตรได้ ในสังคมส่วนใหญ่จะมองว่าการสร้างสรรค์เสื้อผ้าที่วิจิตร อลังการกว่าปกตินั้น หากมองตามแนวคิดของบัคติน เรื่องคาร์นิวัล ด้วยการเปิดโอกาสให้คนแสดงความรู้สึกผ่านทางร่างกาย (Bodily Pleasure) การใส่เสื้อผ้าที่วิจิตร อลังการกว่าปกติของผู้เข้าประกวด Miss ACDC นั้น ไม่สามารถนำไปใส่ได้ในชีวิตประจำวัน และการสร้างความซับซ้อนแบบเกินเลยกว่าปกติ

(Laughter by Excession) ที่มาจากทั้งเครื่องแต่งกาย การแต่งหน้า ที่ผู้เข้าประกวดบางคนแต่งกายออกมาแล้วทำให้ผู้ชมการประกวดหัวเราะ ขบขัน ดังนั้นการประกวด Miss ACDC จึงถือเป็นพื้นที่การสื่อสารเพื่อต่อต้านสังคม ด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าประกวดสามารถใส่เสื้อผ้าที่มีสีสันที่ดูตลก หรือมีความอลังการได้นอกจากนั้นส่วนใหญ่แล้วจะเป็นกลุ่มชายรักชายที่ชอบประดิษฐ์คิดค้น คล้าย ๆ กับคาบาเรต์โชว์ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายจึงเป็นสื่ออีกช่องทางหนึ่งที่แสดงให้เห็นอัตลักษณ์ของชายรักชาย จึงทำให้เห็นว่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC สื่อถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชายรักชาย อีกทั้งเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายยังเป็นการกระทำที่กลับหัวกลับหาง (Turning Upside Down) กล่าวคือ การที่กลุ่มชายรักชายได้สวมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ที่ทำให้ตนเองจากผู้ชายให้กลายเป็นผู้หญิง โดยการกระทำเช่นนี้ ถือเป็นการต่อต้าน (Resistance) ทางเพศภาวะของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ซึ่งไม่สามารถจะแต่งตัวเป็นผู้หญิงได้ในชีวิตประจำวันอีกด้วย อีกทั้งการประกวดดังกล่าวยังเป็นการต่อต้านความหมายของการประกวดนางงามทั้งเพศกระแสหลัก และเพศกระแสรองด้วยกันอีกด้วย

นอกจากนี้ ผู้เข้าประกวดจะใช้เครื่องแต่งกายเป็นสื่อแสดงความเป็นอัตลักษณ์ของชายรักชายแล้ว ผู้เข้าประกวดบางคนยังใช้อัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ ประกอบกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายด้วย เช่น มิสนาตาเลีย เฟลียแคม-จัง Miss ACDC ปี 2549 บอกว่า ตนเองเป็นนักศึกษาอายุ 18 ปี เรียนอยู่ที่ UCLA มีเชื้อสายจีน มีอาแม่เกิดที่เยาวราช เพราะเราเป็นคนเยาวราช หรือ มิสฮูมา Miss India 2551 แนะนำตนเองบนเวทีด้วยการนั่งซ้อนรถจักรยานยนต์ที่มีผ้าอยู่ด้านหลัง และบอกว่าตนเองเป็นลูกของแขกที่ขายผ้าพาทูร์ต แสดงให้เห็นว่าตนเองมีอัตลักษณ์ของความเป็นชาติพันธุ์อยู่ นั่นคือ เป็นคนเยาวราช หรือแขกขายผ้าที่พาทูร์ต ซึ่งการแสดงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ และต่อสู้อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์อีกอย่างหนึ่ง ทั้งนี้อาจจะเพื่อให้เชื่อมต่อไปยังประโยชน์กับตนเองได้อีกทางหนึ่งด้วย

ภาษาและกิริยาท่าทางของผู้เข้าประกวด Miss ACDC

ภาษาและกิริยาท่าทาง กล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นอัตลักษณ์ได้อีกอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับเครื่องแต่งกาย เพราะภาษาและกิริยาท่าทาง เป็นสิ่งที่ติดตัวหรืออยู่ในตัว ย่อมแสดงให้เห็นถึงตัวตน (self) ของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ซึ่งเป็นการสลักฝังติดอยู่กับผู้เข้าประกวด (Embodiment) โดยกระบวนการต่อสู้ความหมายผ่านร่างกาย ทางหนึ่งด้วย โดยภาษาและกิริยาท่าทางของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ที่ใช้ในการแนะนำตนเองบนเวทีการประกวด เป็น

การสื่อสารอีกประเภทหนึ่งของผู้เข้าประกวด Miss ACDC เริ่มต้นจากการใช้ภาษา ที่เป็น วจนภาษา (Verbal) สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ ภาษาแบบทางการ เนื่องจากผู้เข้าประกวด Miss ACDC จะเตรียมภาษาที่เป็นภาษาประจำชาติ ของตนเอง ที่ได้ สมมติว่าเป็นตัวแทนจากประเทศนั้น ๆ ซึ่งเป็นการสื่อสารที่แสดงถึงจุดประสงค์ของผู้เข้าประกวดที่ ต้องการบอกเล่า หรือเป็นการแจ้งข้อมูล (To Inform) ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่สำคัญ ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศชาติตนเอง เพื่อให้คณะกรรมการและผู้ชมการประกวดได้ รับรู้ข้อมูลดังกล่าว ที่ทางผู้เข้าประกวดได้จัดเตรียมมาเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว ประเภทที่ สอง คือ ภาษาแบบไม่เป็นทางการ ภาษาประเภทนี้จะใช้สื่อสารเพื่อความบันเทิง (To Entertain) เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ ผู้เข้าประกวดอาจจะใช้การเล่นของภาษา ทั้งใช้คำพ้องเสียงของภาษาอังกฤษ กับภาษาไทย หรือ การใช้คำผวน ซึ่งอาจจะมีเนื้อหาที่มีเน้นไปในทางเพศ เช่น ชื่อของผู้เข้า ประกวด Miss ACDC Miss Heatiripatra nafertiti (ฮีทรีเรียพัตรา เนเฟอร์ติติ) มิสนาตาเลียส เฟลียแคม-จิง หรือ นางสาวถวายเป็น บัว ณ กลางบึง ซึ่งชื่อดังกล่าว ได้นำเอาความเป็นชาติ มา ล้อเลียน และอาจจะมีความหมายแฝงที่แสดงเกี่ยวกับเพศไว้ด้วย นอกจากนี้ภาษาและกิริยา ท่าทางของผู้เข้าประกวด Miss ACDC นั้นยังเป็นการแสดงความสามารถทางภาษาและการแสดง ท่าทางประกอบ ยังเป็นการสื่อความหมายของชายรักชายให้ผู้ชมการประกวดได้รับรู้อีกด้วย เพื่อ เป็นการความสนุกสนานบันเทิง ให้กับทั้งคณะกรรมการตัดสินการประกวดและผู้เข้าชมการ ประกวด การแนะนำตนเองของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

เม่น ผู้เคยเข้าประกวด Miss ACDC มาแล้วถึง 3 ครั้ง บอกว่า

ภาษาต้องถูกต้อง เพราะกรรมการเป็นคนเก่ง ๆ ทั้งนี้ ดีไซน์เนอร์ระดับประเทศ ผู้กำกับ ครีเอทีฟ คนในวงการทั้งนั้น เราไม่รู้หรือว่า เขาไปประเทศอะไรมาบ้าง แต่จากประสบการณ์ 3 ปี เขาแทบจะรู้หมดเลยว่าประเทศอะไรมีอะไรเด่น ๆ เพราะฉะนั้นเราต้องเตรียมตัวดี ๆ ถ้าไม่รู้ภาษาตัวเองจริง ๆ ก็ใช้ภาษาสากล ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาท้องถิ่นแต่ละชาติแล้วแต่ว่าสาวงามจะเรียนรู้กันเองจาก เพื่อนๆต่างชาตินั้นแหละ (เม่น, สัมภาษณ์, 7 กันยายน 2552)

พีแวก ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ปี 2551 บอกว่า

“พี่ก็คิดเอง ทำเองทั้งหมด แต่ต้องให้เหมาะสมกับตัวของเรา และแนวคิดที่เราเข้า ประกวดด้วย” (พีแวก, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2552)

พีเล็ก ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ปี 2544 ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC เป็นคนแรก บอกว่า

“ภาษา พี่ก็คิดเอง ก็คิดสด ๆ ตอนนั้นเลย เพราะคิดว่ามันควรจะเป็นอะไรในตอนนั้น”
(พีเล็ก, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2552)

จากการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้เข้าประกวดส่วนใหญ่จะเป็นผู้คิด ภาษา เพื่อแนะนำตนเองในฐานะที่เป็นตัวแทนจากประเทศนั้น ๆ ด้วยตนเอง เพื่อให้ทาง คณะกรรมการและผู้ชมการประกวด Miss ACDC รับรู้ข้อมูลของตนเอง แสดงให้เห็นว่า การใช้ ภาษาที่เป็นวัจนภาษา (Verbal) ของผู้เข้าประกวด Miss ACDC นั้น ผู้เข้าประกวดจะสื่อสาร ออกมาในภาษาประจำชาติของประเทศที่ตนเองเป็นตัวแทน หรือหากไม่ทราบก็จะใช้ภาษาสากล คือ ภาษาอังกฤษ โดยการใช้ภาษาในการสื่อสารนั้น นอกจากจะใช้ภาษาในการแนะนำตนเอง ประเทศของตนเองในการประกวดแล้ว ยังมีการใช้ภาษาที่เป็นคำพ้องเสียง หรือคำผวน ในลักษณะ ที่แฝงคำที่มีความหมายเกี่ยวกับเพศไว้ด้วย ซึ่งอาจจะเป็นการเพิ่มให้ผู้เข้าประกวดเพิ่มความสนใจ ให้กับตนเอง หรือเพื่อสร้างความบันเทิงให้กับผู้ชมการประกวด ซึ่งการใช้ภาษาที่เป็นคำผวน หรือ ภาษาที่เกี่ยวกับทางเพศ ตามแนวคิดคาร์นิวัล ของบักทิน ถือเป็นการสร้างความขบขันแบบเกิน เลยกว่าปกติ (Laughter by Excession) หรือการใช้ภาษาไทยปนกับภาษาอังกฤษ เช่น มิสปานา มา ปี 2546 แนะนำตนเอง แล้วพูดตอนในตอนท้ายว่า “Lady and Gentlemen พอกี้มา แม่ก็มา ปูย่าตายายก็มา ปานามา” การแนะนำตนเองเช่นนี้เป็นการใช้ภาษาทั้งแบบสูงและภาษาแบบ ชาวบ้านมาปนกัน หรือการใช้ภาษาไทยปนกับภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นคำพ้องเสียง ถือได้ว่าเป็น ลักษณะของคาร์นิวัล ตามทัศนะของบักทินอีกประการหนึ่ง นอกจากนี้การใช้ภาษายังเป็นการ กระทำที่กลับหัวกลับหาง (Turning Upside Down) กฎ กติกาของสังคม จึงเป็นการแสดงการ ต่อต้านกฎเรื่องเพศสภาพของกลุ่มชายรักชายที่ถูกอัตลักษณ์ของรักต่างเพศที่ถูกกดทับ และในการ สื่อสารภาษาของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ยังทำให้ผู้เข้าชมการประกวดเกิดความสนุกสนาน บันเทิง (To Entertain) อีกด้วย

ในส่วนของกิริยาท่าทางและการแสดงออกของผู้เข้าประกวดนั้น ถือเป็นการสื่อสาร อีกอย่างหนึ่งของผู้เข้าประกวด Miss ACDC เพราะกิริยาท่าทาง ตลอดจนการแสดงออก เช่น ยกคิ้วหวัดตา เป็นการสื่อสารที่เป็นอวัจนภาษา (Non - Verbal) ซึ่งอาจจะเป็นความตั้งใจของผู้เข้า ประกวดได้เตรียมตัวมา หรือไม่ได้ตั้งใจของผู้เข้าประกวด โดยอาจจะเป็นพฤติกรรมที่ผู้เข้าประกวด มีความคุ้นชินอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน การแสดงกิริยาท่าทาง และการแสดงออก เช่น การผายมือ ออกเหนือศีรษะตนเอง แสดงถึงความยิ่งใหญ่ของประเทศของตนเอง หรือ การพ้อนรำแสดงถึง วัฒนธรรมของประเทศตนเอง เป็นการแจ้งให้ทราบ (To Inform) หรือบอกข้อมูล ในการที่ตนเอง เป็นตัวแทนจากประเทศนั้น ๆ หรือการถลึงตา หรือทำท่าทางที่ดูตลกโปกฮา เพื่อเป็นการสร้าง

ความสนุกสนานบันเทิง (To Entertain) ให้กับคณะกรรมการตัดสินการประกวดและผู้รับชมการประกวดเช่นเดียวกับการแสดงออกทางภาษาของผู้เข้าประกวด Miss ACDC

ท่าทางที่เป็นอวัจนภาษา (Non - Verbal) ผู้เข้าประกวด Miss ACDC บนเวทีการประกวด Miss ACDC นั้น ก็จะมีลักษณะที่คล้ายตามไปกับภาษาที่ผู้เข้าประกวดใช้ในการแนะนำตนเอง ดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.6

ภาพกิริยาท่าทางร่ายรำของผู้เข้าประกวดจากประเทศกัมพูชา

Miss ACDC 2551

กิริยาท่าทางของผู้เข้าประกวด จะเป็นส่วนเสริมให้กับภาษาที่ผู้เข้าประกวด Miss ACDC ใช้แนะนำตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการยกมือ หมุนตัว ร่ายรำ หรือเต้นระบำ เช่น ผู้เข้าประกวดจากประเทศกัมพูชา Miss ACDC 2551 แนะนำตนเองด้วยภาษาเขมรแล้ว ก็มีการร่ายรำเหมือนนางอัปสรในปราสาทนครวัด ประเทศกัมพูชา เนื่องจากด้านหลังของผู้เข้าประกวด ได้ติดเอาแผ่นคล้ายศิลาแลงของปราสาทนครวัด ประเทศกัมพูชามาด้วย โดยการแสดงท่าทางร่ายรำนี้ เป็นการสร้างความตื่นตาตื่นใจ (Exotic) ให้กับผู้ชมการประกวดได้อีกด้วย และการแสดงกิริยาท่าทางของผู้เข้าประกวดนี้ ล้วนทำให้การประกวด Miss ACDC และผู้เข้าประกวด ที่เป็นตัวแทนจากประเทศต่าง ๆ มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้ผู้เข้าชมการประกวดได้รับรู้เกี่ยวกับประเทศที่ตนเองในมุมมองของการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชาย นอกจากบทบาทที่ผู้เข้าประกวดจะนำเสนอประเทศที่ตนเองเป็นตัวแทนแล้ว ภาษาและกิริยาท่าทางของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ที่

แสดงออกบนเวทีนั้น เป็นการสื่อสารเพื่อแจ้งข้อมูล (To Inform) ให้ผู้เข้าชมการประกวดทราบถึงข้อมูลของตนเองในการเข้าประกวด และยังสร้างความบันเทิง สนุกสนาน (To Entertain) กับผู้เข้าชมการประกวดอีกทางหนึ่ง เห็นถึงอัตลักษณ์ของความเป็นชายรักชาย กล่าวคือ ทั้งการใช้ภาษา และกิริยาท่าทาง ล้วนแล้วแต่เป็นการยืนยันถึงอัตลักษณ์ของชายรักชาย ที่สื่อสารผ่านผู้เข้าประกวด Miss ACDC

การใช้ภาษาและกิริยาท่าทางที่แสดงออกของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ทั้งการใช้ภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ การใช้คำววน หรือการใช้ภาษารวมไปถึงกิริยาท่าทางที่แสดงออกต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งการบอกข้อมูลต่าง ๆ (To Inform) เกี่ยวกับผู้เข้าประกวด ที่ตนเองเป็นตัวแทนของประเทศนั้น ๆ และสร้างความสนุกสนานบันเทิง (To Entertain) ให้กับผู้ชมการประกวด นอกจากนี้การใช้ภาษาและกิริยาท่าทางของผู้เข้าประกวด Miss ACDC อาจจะมีการแสดงเรื่องเกี่ยวกับเพศอยู่ด้วย ซึ่งตามแนวคิดคาร์นิวัล ของมิกาอิล บัคทิน การสร้างความขบขันแบบเกินเลยกว่าปกติ (Laughter by Excession) และการกระทำที่กลับหัวกลับหาง (Turning Upside Down) กฎ กติกาของสังคม โดยการกระทำดังกล่าวยังนับว่าเป็นการต่อต้าน (Resistance) เพศสภาพของตนเองอีกประการหนึ่ง

ความคิดสร้างสรรค์และปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด Miss ACDC

ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เข้าประกวด Miss ACDC เป็นอัตลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของผู้เข้าประกวด เพราะการแสดงความรู้ ความสามารถ และปฏิภาณไหวพริบ ต้องมาจากตัวตนของผู้เข้าประกวดเอง จึงเป็นการแสดงออกซึ่งตัวตนของผู้เข้าประกวด อันเป็นการสื่อถึงความเป็นอัตลักษณ์ทางความสามารถ ได้อีกทางหนึ่งด้วย

การแสดงความรู้ ความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด Miss ACDC เป็นการสื่อสารให้ทางคณะกรรมการตัดสินการประกวด และผู้ชมการประกวดให้เห็นถึงความรู้ความสามารถของตนเอง โดยพื้นฐานแล้วผู้เข้าประกวดจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับประเทศที่ตนเองเป็นตัวแทนในการประกวด เนื่องจากในการประกวด Miss ACDC จะมีกิจกรรมตลอดทั้งวันในการประกวด ซึ่งการเก็บคะแนนก็จะมาจากกิจกรรมตลอดทั้งวันนั้นด้วย โดยช่วงแรกของการประกวดทางคณะกรรมการจะถามข้อมูลเกี่ยวกับประเทศที่ตนเองเป็นตัวแทน เช่น ประเทศคุณมีกี่ภาษา หรือให้บอกสิ่งสำคัญ ๆ ของประเทศนั้น ๆ จนถึงรอบที่ผู้เข้าประกวด ต้องขึ้นเวทีแนะนำตนเอง หากผู้เข้าประกวดประเทศใดได้ผ่านเข้ารอบ 10 คนสุดท้าย เรียกว่ารอบ Creation ผู้เข้าประกวด

ประเทศจะต้องแสดงความสามารถที่ได้เตรียมมา โดยการแสดงในรอบนี้ผู้เข้าประกวดจะแสดงได้ไม่เกิน 2 นาที และสามารถมีอุปกรณ์ หรือผู้ร่วมแสดงได้ โดยกลุ่มตัวอย่างได้ออกเกี่ยวกับการแสดงความสามารถไว้ ดังนี้

เอ็ม ผู้ได้รับตำแหน่งรองอันดับ 2 Miss ACDC 2551 กล่าวว่า

“เอ็มได้ออกกับผู้ชมการประกวดว่า การร้องเพลงลูกทุ่ง สำหรับคนไทยอาจจะเป็นเรื่องธรรมดา แต่คนอียิปต์ (Egyptian) อย่างดิฉัน ถือว่าเป็นความสามารถพิเศษค่ะ เอ็มก็เลยร้องเพลงหม้ายชั้นหมาก ของพุ่มพวง ดวงจันทร์ค่ะ” (เอ็ม, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2552)

พีแชน ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ปี 2551 และรางวัลการแสดงยอดเยี่ยม กล่าวว่า

การใช้ความสามารถพิเศษ ที่เตรียมไว้นั้น เราต้องใช้ความสามารถพิเศษที่เรามีจริง ๆ อย่างพีเป็นนักข่าว พีก็ใช้ความเป็นนักข่าวนี้แหละ โดยให้คุณหมวย อริศรา และคุณขวัญชนก มาช่วยประกาศข่าว ว่ามีการแข่งขันกีฬาสี ระหว่างสี่เหล็องและสีแดง ซึ่งเป็นกีฬาวิ่งเปรี้ยว ที่มีมือตบกับตีนตบผลัดกันไปมา ที่สนามแข่งขันทำเนียบรัฐบาล และทิ้งท้ายด้วยยายไปเก็บขยะ กวาดขยะ พีก็ถามว่ายายทำไมไม่ไปกับพวกเขา ยายบอกว่ายายต้องทำงาน และยายฝากของสิ่งหนึ่งไปให้พวกกีฬาสี ทั้งสี่เหล็อง และสีแดง นั่นคือ ‘หัวใจตบ พีก็ใส่ใจลึกซึ้งเกี่ยวกับความสามัคคีลงไป ทำให้พีได้รับรางวัลนี้ด้วย (พีแชน, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2552)

ในส่วนรอบ 5 คนสุดท้าย ผู้เข้าประกวดที่ผ่านเข้ารอบนี้จะต้องตอบคำถามเดียวกัน โดยผู้เข้าประกวดจะออกมาตอบคำถามทีละคน และผู้เข้าประกวดอีก 4 คนที่เหลือจะต้องปิดหูตัวเองไว้ ซึ่งการใช้วิธีการแบบนี้คล้ายกับการประกวดนางงามจักรวาล โดยกลุ่มตัวอย่างที่เคยผ่านการเข้ารอบ 5 คนสุดท้ายแล้วให้ผู้วิจัยฟังว่า

หนึ่ง ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ปี 2543 รางวัลความสามารถยอดเยี่ยม และรางวัลชุดราตรียอดเยี่ยม อธิบายว่า

พิธีกรถามคำถามเราว่า ‘จงบอกกฎ 3 ประการ ที่ปลดปล่อยมวลมนุษยชาติให้เกิดความเป็นไท (เป็นอิสระ)’ ตอนนั้นเราก็งง ถามอะไรไม่เข้าใจ แต่เราก็ตอบไปพร้อมกับที่เขาถามพอดีเราตอบเป็นคนที่ 3 และเราคิดว่า ‘ลด ละ เลิก’ มันเป็นคำจำกัดความง่าย ๆ ที่ทุกคนเข้าใจ ในขณะเดียวกันเราก็ตอบว่าการที่ปลดปล่อยมวลมนุษยชาติให้เกิดความเป็นไท ทั้งโลกหรือเฉพาะคนไทย เขาก็ตอบกลับมาว่า

แล้วแต่จะคิด เราก็เลยตอบไปว่า สำหรับคนทั้งโลก คือ ‘ลด ละ เลิก’ สำหรับคนไทย ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งตอนนั้นกระแสนาตาลี นางงามจักรวาล ใส่สายรัดข้อมือ (Wristband) เรารักในหลวง เราเลยก็ใส่บ้าง เราบอกว่า ออสกี้ (ชื่อเล่นที่ใช้ในการประกวด Miss ACDC 2543) มาถึงเมืองไทย ออสกี้ไม่รู้ว่าเป็นอะไร อาม่าบอกออสกี้ว่าเป็น Wristband รักในหลวง อาม่าบอกว่า ในหลวงพระองค์เดียวทำเพื่อคน 60 ล้านคนได้ แล้วทำไมพวกเรา 60 ล้านคนจะทำเพื่อในหลวงไม่ได้คะ ออสกี้รักในหลวงคะ แล้วเราก็เดินเข้าเวทีไป ซึ่งทุกคนที่ดูถูกขึ้นปรบมือทั้ง ๆ ที่พวกเขาไม่ใช่กองเชียร์เรา ” (หนึ่ง, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2552)

เนื่องจากการประกวดในปี 2551 มีการให้คำสิ่งของ ดังนั้นจึงมีการเพิ่มการปิดตาจากเดิมที่ปิดหูเพียงอย่างเดียว ผู้เข้ารอบ 5 คนสุดท้ายจึงต้องปิดหูปิดตา และให้สัมผัสสิ่งของที่อยู่ในกล่อง และให้เดาว่าของสิ่งนั้นเป็นอะไร พร้อมทั้งแนะนำให้ใช้ของในกล่อง เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการฝ่าทางตัน ซึ่งเป็นแนวคิดในการประกวดของปีดังกล่าว ดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.7

ภาพการปิดตาผู้ผ่านเข้ารอบ 5 คนสุดท้าย Miss ACDC 2551

ที่มา: Miss ACDC 2551, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก

<http://www.missladyboys.com>

พี่แขก ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ปี 2551 และรางวัลการแสดงยอดเยี่ยมเล่าต่อว่า

พี่ล้วงไปนี่มันเป็นสัตว์ พี่เลยตอบไปว่ามันเป็นสัตว์ แต่พี่รู้สึกว่ามันเหมือนเขาควาย เราก็ไม่รู้ว่ามันใช่หรือไม่ใช่ พี่บอกว่าสัตว์สี่เท้า เป็นสัตว์ที่ต้องทำมาหากิน มนุษย์เป็นสัตว์สองเท้า เรามีสมองคิดได้ดีกว่ามัน ก็ต้องทำมาหากินให้ดีกว่าสัตว์ แต่จะเอาสิ่งที่พี่คลำเมื่อกี้มาสอน พี่ไม่อยากสอน เพราะพี่ตาบอด มันจะกลายว่าเราตาบอดมาสอนคนตาดีได้อย่างไร คุณนั่งดูข้างล่างคุณดี มาเชื่อคนตาบอด ก็จะถูกกันตกเหว เพราะฉะนั้นคุณก็ต้องใช้ประสบการณ์ของตัวเอง จะช่วยให้เราฝ่าทางตันไปได้ ไม่ต้องไม่ทางเหลืองหรือทางแดง ตามแนวคิดของพี่ที่ใช้ในการประกวด (พี่แขก, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2552)

การแสดงความรู้ ความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบของบนเวทีการประกวด Miss ACDC เป็นการแสดงปฏิภาณของผู้เข้าประกวด โดยคำถามอาจจะเป็นความรู้ทั่วไปหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมีความสำคัญในขณะนั้น และผู้เข้าประกวดจะต้องมีไหวพริบในการตอบคำถาม เช่น พี่แขก Miss ACDC ปี 2551 ใช้เหตุการณ์ทางการเมือง ของกลุ่มเสื้อเหลืองและเสื้อแดงในการตอบคำถาม เพื่อเป็นการปลุกจิตสำนึกเรื่องความสามัคคีของคนในชาติ ทั้งนี้การตอบคำถามดังกล่าว เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้เข้าประกวดมีปฏิภาณ ไหวพริบ ความรู้ ความสามารถ นอกจากนี้การตอบคำถามยังถือว่าเป็นการต่อสู้กับอัตลักษณ์ของรักต่างเพศ ว่าอัตลักษณ์ของชายรักชายก็มีความสามารถทัดเทียมกับอัตลักษณ์ต่างเพศเช่นเดียวกัน และอัตลักษณ์ของชายรักชายที่เน้นความสวยงาม แต่การประกวด Miss ACDC เน้นที่ความรู้ความสามารถ ไม่เน้นสรีระ หรือสละร่างของผู้เข้าประกวดว่าเป็นอย่างไร ชายรักชายทุกคนที่มีความรู้ ความสามารถ จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ชายรักชายอีกกลุ่มหนึ่งสามารถเข้าประกวด Miss ACDC ได้ทั้งสิ้น ถือว่าเป็นการเปิดพื้นที่ให้กับชายรักชายอีกกลุ่มที่อาจจะไม่ได้แต่งกายเป็นผู้หญิง หรือสรีระไม่เอื้ออำนวยต่อการประกวดนางงามประเภทสองที่ใช้ความสวยงาม การประกวด Miss ACDC เป็นการประกวดที่ต่อสู้กับอัตลักษณ์กระแสหลัก และอัตลักษณ์กระแสรองด้วยกันอีกด้วย

นอกจากนี้ การแสดงความรู้ ความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด ยังแสดงให้เห็นถึงความเป็นกลุ่มวัฒนธรรมย่อย ที่ต้องอาศัยวัฒนธรรมหลักมาช่วยในการสื่อสาร เพื่อให้วัฒนธรรมของตนเองได้มีอำนาจ หรือพื้นที่ ทั้งนี้จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่า ผู้เข้าประกวดได้ใช้วาระหรือเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ (Agenda) ในขณะนั้นมาใช้ประกอบในการตอบคำถาม อย่างเหตุการณ์ทางการเมือง เช่น การแบ่งขั้วทางการเมือง ที่แบ่งเป็นสีเหลืองและสีแดง จึงแสดงให้เห็น

ถึงการนำเอาวัฒนธรรมกระแสหลักเข้ามาช่วยให้วัฒนธรรมย่อยของตนเองสร้างพื้นที่ หรือมีพื้นที่ทางสังคมได้อีกทางหนึ่ง

ฉากและเวทีการประกวด Miss ACDC

ฉากและเวทีการประกวด กล่าวได้ว่าเป็นอีกหนึ่งในพื้นที่การสื่อสารของการประกวด Miss ACDC ซึ่งถือเป็นพื้นที่พิเศษที่กลุ่มชายรักชายได้ต่อต้านสังคม ด้วยการแสดงออกทางอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายเนื่องจากฉากและเวทีการประกวด Miss ACDC ในแต่ละปีนั้น ก็จะมี ความแตกต่างกันออกไป ตามที่ทางกองประกวดจะมีการตั้งชื่อตอน (Theme) ของงานไว้ เช่น ในปี 2551 ที่ผ่านมามีชื่อตอนว่า “ผ่า ทาง ตัน”(Tunneling The Dead End) และมีคำโปรยในชื่อตอน ผ่า ทาง ตัน ที่ว่า “เชื่อมั่นว่ามีประตูทุกหนแห่ง เธอจึงมีอิสระ” (There'll always be a door and you shall be free.) โดยชื่อในตอนนี้มีที่มาจาก ภาวะบ้านเมืองที่เกิดความไม่สงบขึ้น ประชาชนมีการแบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย แบ่งสี แบ่งชั่วความคิด ทำให้บ้านเมือง เหมือนจะตกอยู่ใน ภาวะทางตัน จึงเกิดการตั้งชื่อชื่อตอนว่า “ผ่า ทาง ตัน” โดยมี Miss ACDC ปี 2550 มิสเอชูล่า แอบเชอณี ลูกธิดา ถิ่นมิดขนาดใหญ่ และมีสีหน้าที่ดูตัน ผ่านประตูสีชมพูสดใส ดังนั้นการตัดสิน ในการประกวดปี 2551 นี้ จะมีจุดเด่น คือ ประตูสีชมพู ที่มีความสดใส โดยฉากบนเวทีการ ประกวด ก็มี “ประตู” ซึ่งประตูที่อยู่บนเวทีการประกวด มีด้วยกันหลายประตู ซึ่งถือว่าการ สื่อสาร ที่ต้องการแสดงทางออกของบ้านเมืองที่กำลังจะตกอยู่ในสภาวะทางตัน ประตูจึง เป็นสัญลักษณ์แห่งทางออก เพื่อให้บ้านเมืองความอิสระ มีความสงบ และมีความสดใส เช่นเดียวกับ สีของประตู คือ สีชมพู ดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.8

ภาพฉากและเวทีการประกวด Miss ACDC 2551

นอกจากนี้ ยังมีการแสดงที่มีความสอดคล้องกับชื่อตอนของการประกวด คือ “ผ่าทางตัน” ของบรรดา Miss ACDC ในปีก่อน ๆ รวมไปถึงผู้ที่เคยผ่านการประกวด Miss ACDC จะร่วมทำการแสดงวิธีการผ่าทางตันของกลุ่มชายรักชาย ด้วยวิธีการที่มีความหลากหลาย เช่น เมื่อคุณถูกบีบคั้นมาก ๆ คุณจะมียุทธวิธีอย่างไร ซึ่งวิธีการผ่าทางตัน การแสดงประกอบการประกวดดังกล่าวเป็นการทำให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ที่ต้องการต่อต้านเพศสภาพของตนเอง โดยเวทีการประกวด เป็นพื้นที่ที่ใช้ในการแสดงอัตลักษณ์ และต่อต้านเพศสภาพของชายรักชาย ที่ไม่สามารถกระทำได้ในชีวิตประจำวัน

ในส่วนของเวทีการประกวด Miss ACDC จะมีลักษณะที่คล้าย ๆ กับเวทีการประกวดนางงามทั่วไป กล่าวคือ จะมีมุมสำหรับพิธีกรดำเนินรายการ ผู้เข้าประกวดจะเดินมาที่กลางเวทีทีละคู่ เพื่อนำเสนอตนเองของผู้เข้าประกวดในแต่ละประเทศ โดยจะเรียงลำดับการออกมานำเสนอตนเองของผู้เข้าประกวดเรียงลำดับชื่อประเทศตามตัวอักษร ก – ฮ หากมองแล้วเวทีนั้นอาจจะดูเหมือนกับเวทีการประกวดนางงามทั่วไป แต่มีความแตกต่าง คือ มีการเรียงลำดับตามตัวอักษรตามพยางค์ไทย และความพิเศษของเวทีการประกวด Miss ACDC นั้น พิธีกรดำเนินรายการสามารถที่จะเหินแนมบรรดาผู้เข้าประกวดได้อย่างถึงพริกถึงขิง เช่น การประกวด Miss ACDC 2551 ผู้เข้าประกวดที่ใส่ชุดราตรี มีลวดลายคล้ายกับผ้าไหม พิธีกรก็จะพูดว่า “ชุดผ้าไหมปักเลื่อมก็ยังขายได้นะคะ” หรือแม้กระทั่งเหินแนมผู้เข้าประกวด ที่มีคำหยาบคายได้ เช่น “ดิฉันว่า ลีลา จัญไร (ชื่อของพิธีกร) แล้ว อีนีมากกว่าดิฉันร้อยเท่า”

นอกจากนี้ ฉากและเวที หากมองในแนวคิดของบัคตินแล้ว ถือเป็นพื้นที่ในการต่อต้าน (Resistance) สังคม โดยฉากและเวที ได้แยกส่วนออกมาจากชีวิตประจำวัน กล่าวคือ พื้นที่ดังกล่าวมีไว้เพื่อให้ชม หรือดู (Spectacular) ซึ่งเวทีการประกวด Miss ACDC จึงเป็นพื้นที่ที่ไว้สำหรับชม หรือดู และผู้เข้าประกวดสามารถสร้าง หรือกำกับรหัสได้อย่างเต็มที่ เพื่อให้ผู้ชมการประกวดได้รับรหัส หรือสารที่ผู้เข้าประกวดต้องการที่จะส่งออกไป เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน บันเทิง และผู้ชมการประกวดยังได้การรับรู้ การต่อสู้ทางด้านอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย อีกทั้งเวทีการประกวด Miss ACDC ยังเป็นพื้นที่ ที่มีความแตกต่างไปจากชีวิตประจำวัน (Everyday Life) อีกด้วย

กล่าวโดยสรุปว่า ทั้งเวทีและฉากการประกวด Miss ACDC มีความแตกต่างจากเวทีการประกวดนางงามทั่ว ๆ ไป ที่เน้นความสวยงามเป็นเกณฑ์ในการตัดสิน และเวทีนี้ยังถูกใช้เป็นพื้นที่ในการต่อสู้ ต่อรองทางความหมายของชายรักชาย เพื่อให้อัตลักษณ์ของชายรักชายได้มีพื้นที่ในการแสดงอัตลักษณ์ของตนเอง และสร้างประโยชน์ให้กับสังคม อีกทั้งเวทีการประกวด Miss ACDC ยังเป็นการประกาศว่ายังมีอัตลักษณ์อื่น ที่ไม่ใช่เพียงแค่อัตลักษณ์ของรักต่างเพศเท่านั้นที่มีอยู่ในสังคม นอกจากนี้เวทีการประกวด Miss ACDC ยังถูกแปลงเป็นเวที ซึ่งทั้งชื่อตอนของการประกวดในปี 2551 “ผ่า ทาง ดัน” หรือผู้เข้าประกวดเองที่แสดงออกถึงเหตุการณ์บ้านเมือง เช่น ตัวแทนจากประเทศไทย ที่มาในคอนเซ็ปต์เหลืองแดง แสดงให้เห็นว่าการเวทีการประกวด Miss ACDC นอกจากจะเป็นพื้นที่ในการต่อสู้ทางอัตลักษณ์ของชายรักชาย ยังเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองอีกทางหนึ่งด้วย

กระบวนการประกวดและการตัดสินการประกวด Miss ACDC

กระบวนการประกวดและการตัดสินการประกวด Miss ACDC เป็นการประกอบสร้างอัตลักษณ์อย่างของชายรักชายในการประกวด Miss ACDC โดยกระบวนการประกวด เป็นการจัดการเลียนแบบการประกวดนางงามจักรวาล ซึ่งเป็นการประกวดแบบสวยงาม (Beauty Contest) ซึ่งการประกวด Miss ACDC มีการแนะนำตนเองของผู้เข้าประกวด ที่สมมติตนเองให้เป็นตัวแทนจากชาติต่าง ๆ และมีคณะกรรมการตัดสินการประกวด ลักษณะการประกวดนี้มีความคล้ายกับการประกวดนางงามทั่ว ๆ ไป ที่เน้นเกณฑ์ทางด้านความสวยงาม หากแต่มีการเปลี่ยนความหมายใหม่ (Redefine) กับการประกวด โดยการประกวดจะเน้นความรู้ ความสามารถ

ปฏิภาณ ไหวพริบของผู้เข้าประกวด หรือสรีระที่ผู้เข้าประกวดบางคนยังมีความเป็นชายอยู่ ทำให้การประกวดจะไม่เน้นเรื่องความสวยงามเป็นสำคัญ

กระบวนการประกวด Miss ACDC ถือได้ว่าเป็นพื้นที่ในการต่อต้าน (Resistance) เชิงสังคมอย่างหนึ่ง ในต้องการแสดงอัตลักษณ์ของชายรักชาย ที่ต้องการจะสร้างกุศล หรือบำเพ็ญตนเองให้เป็นประโยชน์ ผ่านเวทีการประกวดนี้ ซึ่งการประกวด Miss ACDC เป็นการจัดการประกวดที่เลียนแบบประกวดนางงามจักรวาล โดยประกวดนางงามจักรวาลเป็นการจัดการประกวดที่เน้นความสวยงามของผู้เข้าประกวดเป็นเกณฑ์สำคัญ แต่การประกวด Miss ACDC ได้มีการใส่ความหมายใหม่ให้กับการประกวด โดยที่จะไม่เน้นเรื่องความสวยงามเป็นเกณฑ์หลัก หากแต่จะเน้นปฏิภาณ ไหวพริบ ความสามารถ ซึ่งผู้เข้าประกวดแม้ว่าจะไม่สวย หรือมีรูปร่างลักษณะที่ยังเป็นผู้ชายอยู่ ก็สามารถที่จะเข้าประกวดได้ เห็นได้ว่าการประกวด Miss ACDC เป็นกระบวนการ (Process) ที่ผู้ชายต้องการจะแต่งตัวเป็นผู้หญิง สามารถทำได้ในเวทีการประกวดนี้ ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตการณ์และเข้าร่วมการประกวด Miss ACDC เป็นการประกวดปี 2551 ซึ่งครั้งที่ 8 สามารถสรุปกระบวนการประกวด ได้ตามลำดับดังนี้

เริ่มต้นการประกวด Miss ACDC ในตอนค่ำ หลังจากเริ่มงานแล้วจะมีการแนะนำ คณะกรรมการตัดสิน โดยคณะกรรมการตัดสินมีทั้งที่เป็น เพศชาย เพศหญิง และชายรักชาย แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางเพศสภาวะของคณะกรรมการ โดยการตัดสินของ คณะกรรมการตัดสินการประกวดจะเป็นไปอย่างยุติธรรม ดังคำประกาศที่ว่า

“...สปิริตแห่งเอซีดีซี หรือแฟร์เพลย์ (Fair Play) ที่เล่นกันอย่างชาวสะอาดยุติธรรม เสมอมา ฉะนั้นผลการตัดสินยังคงศักดิ์สิทธิ์ ยังคงเป็นไปตามมโนมัยธรรมพินิจ แห่งคณะกรรมการ ผู้ทรงเกียรติเฉกเช่นเดิม”

หลังจากนั้น พิธีกรดำเนินรายการจะให้บรรดาผู้เข้าประกวดเดินขึ้นเวทีในชุดประจำชาติ เมื่อผู้เข้าประกวดเดินขึ้นบนเวทีหมดแล้ว พิธีกรจะให้ผู้เข้าประกวดแนะนำตนเองทีละคู่ ตามลำดับตัวอักษรไทย ก-ฮ ตามชื่อของประเทศนั้น ๆ โดยมีเวลาในการแนะนำตนเองทั้งหมด 30 วินาที โดยการจับเวลานั้นจะนับตั้งแต่ผู้เข้าประกวดอ้าปากพูด หากเกินเวลา 30 วินาที ทางกองประกวดจะทำการตัดเสียงไมโครโฟนออก สำหรับเกณฑ์การตัดสินในรอบนี้ เกณฑ์การตัดสินจะพิจารณาจากความเหมาะสมของเครื่องแต่งกาย การนำเสนอเครื่องแต่งกาย และการนำเสนอตนเองของผู้เข้าประกวด ภายในเวลาที่กำหนด

การนำเสนอเครื่องแต่งกายในชุดประจำชาติ และการนำเสนอตนเองของผู้เข้าประกวด เป็นการแสดงให้เห็นอัตลักษณ์ของชายรักชาย ผ่านเครื่องแต่งกาย ที่เป็นการสร้างอัต

ลักษณะของตนเอง ส่วนการนำเสนอตนเองของผู้เข้าประกวดนั้น ก็เช่นเดียวกันเป็นการแสดงออกทางอัตลักษณ์ของชายรักชายอีกประการหนึ่ง ทั้งนี้การแสดงออกเหล่านี้แม้ว่าจะมีบทบาทของความเป็นตัวแทนของประเทศนั้นอยู่ หากแต่ก็ยังมีอัตลักษณ์ของชายรักชายผสมอยู่ด้วย กล่าวคือ มีการแสดงออกซึ่งมากกว่าการประกวดนางงามทั่ว ๆ ไป หรือการแนะนำตนเองที่มีการใช้ทั้งภาษาประจำชาติ ภาษาอังกฤษ หรือแม้กระทั่งใช้ภาษาไทย ตลอดจนการใช้ภาษาที่มีความหมายแฝงเกี่ยวกับเพศอยู่ด้วย การนำเสนอเหล่านี้เป็นการประกอบสร้างความหมายให้กับอัตลักษณ์ชายรักชาย หลังจากที่ผู้เข้าประกวดแนะนำตนเองในชุดประจำชาติแล้ว พิธีกรจะประกาศผู้ที่ได้รับรางวัลชุดประจำชาติยอดเยี่ยมให้แก่ผู้เข้าประกวด

รอบต่อมา ผู้เข้าประกวดจะเดินบนเวทีด้วยชุดราตรี ซึ่งในรอบชุดราตรีนี้อัตลักษณ์ที่คล้าย ๆ กันกับการประกวดนางงามทั่วไป หากแต่ผู้เข้าประกวด Miss ACDC สามารถที่จะออกแบบท่าทางในการเดินได้มากกว่าการประกวดนางงาม เช่น สามารถหมุนตัว ฉีกขาให้กว้างออก หรือชุดราตรีที่มีความวาวหวิวได้มากกว่าปกติ ในขณะที่การประกวดนางงามทั่ว ๆ ไป ส่วนใหญ่แล้วการเดินในชุดราตรีก็น่าจะเดินออกมาในลักษณะที่คล้าย ๆ กัน และชุดราตรีที่เวทีการประกวดนางงามทั่วไปสวมใส่นั้น ทางกองประกวดจะเป็นผู้จัดหามาให้ แต่ผู้เข้าประกวด Miss ACDC จะเป็นผู้จัดหาชุดราตรีมาเอง ทำให้เห็นถึงความหลากหลายของชุดผู้เข้าประกวด เมื่อผู้เข้าประกวดเดินในชุดราตรีหมดแล้ว พิธีกรจะประกาศรางวัลชุดราตรียอดเยี่ยม ซึ่งเกณฑ์การตัดสินจะเลือกผู้เข้าประกวดที่ใส่ชุดราตรีได้เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของผู้เข้าประกวด หลังจากนั้นพิธีกรจะประกาศผู้เข้าประกวดที่ผ่านเข้ารอบ 10 คนสุดท้ายในการประกวด

ในรอบ 10 คนสุดท้ายนี้ ผู้เข้าประกวดจะต้องตอบคำถาม โดยผู้เข้าประกวดจะเลือกของคำถาม เพื่อแสดงความรู้ ความสามารถ ปฏิภาณ ไหวพริบ ซึ่งคำถามแต่ละคำถามนี้อาจจะเกี่ยวข้องกับเพศสภาพ เหตุการณ์บ้านเมือง ความรู้ทั่วไป หรือคำถามแสดงความคิดเห็น โดยจะมีเวลาในการตอบคำถามทั้งสิ้น 2 นาทีในการตอบคำถาม โดยการตอบคำถามดังกล่าว จะเป็นแสดงให้เห็นถึงไหวพริบ ปฏิภาณของผู้เข้าประกวด ในขณะเดียวกันการตอบคำถามนี้ก็เป็นการแสดงความสามารถของผู้เข้าประกวดเอง ทั้งยังเป็นการแสดงอัตลักษณ์ของชายรักชายด้วย หลังจากทั้ง 10 คนตอบคำถามแล้วจะเป็นการแสดงความสามารถพิเศษ ของผู้เข้าประกวดภายในเวลาที่กำหนด คือ 3 นาทีเช่นเดียวกับการตอบคำถาม ซึ่งการแสดงความสามารถพิเศษนี้ แล้วแต่ผู้เข้าประกวดจะเตรียมมา เช่น บางคนอาจจะร้องเพลง หรือบางคนอาจจะเตรียมสิ่งที่ตนเองถนัดมาแสดง พอจบการแสดงความสามารถพิเศษจะมีการประกาศรางวัลความสามารถพิเศษ และประกาศผู้ที่เข้ารอบ 5 คนสุดท้าย

ในรอบ 5 คนสุดท้าย ผู้เข้าประกวดที่ผ่านเข้ามาจะต้องตอบคำถามเดียว โดยจะต้องปิดหู หรือบางปีอาจจะต้องปิดตาไปด้วย การปิดหูหรือปิดตานี้ ก็มีลักษณะคล้ายกับการประกวดนางงามจักรวาล ที่จะต้องไม่ให้ผู้เข้าประกวด ที่ตอบคำถามที่หลังได้ยินคำตอบของผู้ที่ตอบก่อน ซึ่งคำถามอาจจะเป็นสิ่งของ หรือการถามคำถาม เช่น พี่แขก ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ปี 2551 ได้กล่าวของที่อยู่ในกล่องแล้วตอบว่า

พี่เลยตอบไปว่ามันเป็นสัตว์ แต่พี่รู้สึกว่ามันเหมือนเขาควาย เราก็ไม่รู้ว่ามันใช่หรือไม่ใช่ พี่บอกว่าสัตว์สี่เท้า เป็นสัตว์ที่ต้องทำมาหากิน มนุษย์เป็นสัตว์สองเท้า เรามีสมองคิดได้ดีกว่ามัน ก็ต้องทำมาหากินให้ดีกว่าสัตว์ แต่จะเอาสิ่งที่พี่กล่าวเมื่อนี้มาสอน พี่ไม่อยากสอน เพราะพี่ تابอด มันจะกลายเป็นเรา تابอด มาสอนคนตาดีได้อย่างไร คุณนั่งดูข้างล่าง คุณดีมาเชื่อคนตาบอด ก็จะทำให้พากันตกเหว เพราะฉะนั้นคุณก็ต้องใช้ประสบการณ์ของตัวเอง จะช่วยให้เราฝ่าทางตันไปได้ ไม่ต้องไม่ทางเหลืองหรือทางแดง (พี่แขก, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2552)

การตอบคำถามดังกล่าว เป็นการแสดงความปฏิภาณของผู้เข้าประกวด ซึ่งผู้เข้าประกวดแต่ละคนอาจจะตอบไม่เหมือนกัน แล้วแต่ประสบการณ์ หรือแนวคิดของแต่ละบุคคลด้วย แต่ทั้งนี้การตอบคำถามดังกล่าว เป็นการแสดงให้เห็นว่า อุดมการณ์ของชายรักชาย ก็สามารถที่จะปลูกจิตสำนึก ความรักชาติ ความสามัคคี ได้เช่นเดียวกัน

กระบวนการประกวดและการตัดสินการประกวด Miss ACDC นั้น แม้ว่าจะมีลักษณะที่คล้ายกับการประกวดนางงามทั่วไป กล่าวคือ มีรอบต่าง ๆ การแสดงความสามารถพิเศษ หรือการตอบคำถาม แต่การประกวด Miss ACDC มีการสร้างความหมายใหม่ให้กับการประกวด คือ ไม่เน้นว่าผู้เข้าประกวดนั้นจะสวยหรือไม่ แต่ผู้เข้าประกวดจะต้องมีความรู้ความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบ การแสดงออกซึ่งบุคลิกภาพที่เหมาะสม กับชุดประจำชาติ หรือชุดราตรี โดยจะมีการมอบรางวัลให้กับผู้เข้าประกวดที่สามารถนำเสนอชุดของตนเองได้ดี เหมือนกับการประกวดนางงาม แต่ก็ไม่เหมือนกับการประกวดนางงามเสียเลยทีเดียว เพราะผู้เข้าประกวดสามารถประกอบสร้างความหมายใหม่ให้กับตนเอง ทั้งการเดิน การนำเสนอชุดของตนเอง หรือแม้กระทั่งการตอบคำถามที่ใช้ภาษาประจำชาติของตนเอง แต่อาจจะแฝงความหมายเกี่ยวกับเพศได้ด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้สังเกตถึงพฤติกรรมของผู้ชมการประกวด จะมีทั้งการปรบมือ ส่งเสียงกรี๊ด หรือหัวเราะ เพื่อแสดงความภูมิใจ ตามแนวคิดเรื่องคาร์นิวัล ของบักทินเป็นการการสร้างความขบขันแบบเกินเลยกว่าปกติ (Laughter by Excession) ซึ่งสามารถทำได้ในพื้นที่การประกวด เนื่องจากเป็นพื้นที่พิเศษที่สามารถกระทำได้ หากไม่สามารถกระทำได้ในชีวิตประจำวัน ส่วนการ

ตัดสินจากคณะกรรมการที่มีความหลากหลายทั้งเพศภาวะ และอาชีพ ที่มีทั้ง นักวิชาการ หรือผู้จัดละคร ดารานักแสดง ช่างภาพ ช่างแต่งหน้า ที่ถูกเชิญมาตัดสินการประกวด เป็นการแสดงถึงความยุติธรรมในการตัดสิน ในทางอัตลักษณ์ก็เป็นการแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ ต่อรอง ทางอัตลักษณ์เนื่องจากคณะกรรมการตัดสินมีทั้งที่เป็นเพศชาย เพศหญิง หรือแม้กระทั่งชายรักชายด้วยกันเอง เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมทางอัตลักษณ์อีกด้วย

การสื่อสารกับการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชาย ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC

การสื่อสารกับการสร้างอัตลักษณ์ของผู้ประกวด Miss ACDC ซึ่งเป็นกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย โดยการเข้ารหัส (Encoding) ของผู้ประกวดในการประกวด Miss ACDC โดยกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ เริ่มตั้งแต่การให้ความหมายของชายรักชาย เพราะผู้ประกวด Miss ACDC ส่วนใหญ่เป็นชายรักชาย การให้ความหมายเกี่ยวกับการเป็นชายรักชาย จึงเป็นการสร้างอัตลักษณ์ให้กับกลุ่มของตนเอง และการให้ความหมายของการประกวด Miss ACDC ซึ่งการประกวดดังกล่าว เป็นพื้นที่ในการให้ความหมายเกี่ยวกับการประกวดของผู้ประกวด ทำให้ทราบการสร้าง ความหมายและความเข้าใจร่วมกัน (Shared Meaning) ของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ที่สามารถเข้าใจถึงวัตถุประสงค์หลักของการประกวดที่เน้นความความรู้ ความสามารถ ปฏิภาณ ไหวพริบ และเป็นการกุศล ได้เช่นเดียวกัน จึงแสดงให้เห็นถึงการรับรู้ความหมายของการประกวดที่เหมือนกัน โดยการสื่อสารกับการสร้างอัตลักษณ์ของการประกวด Miss ACDC สามารถแบ่งเป็นประเด็นได้ ดังนี้

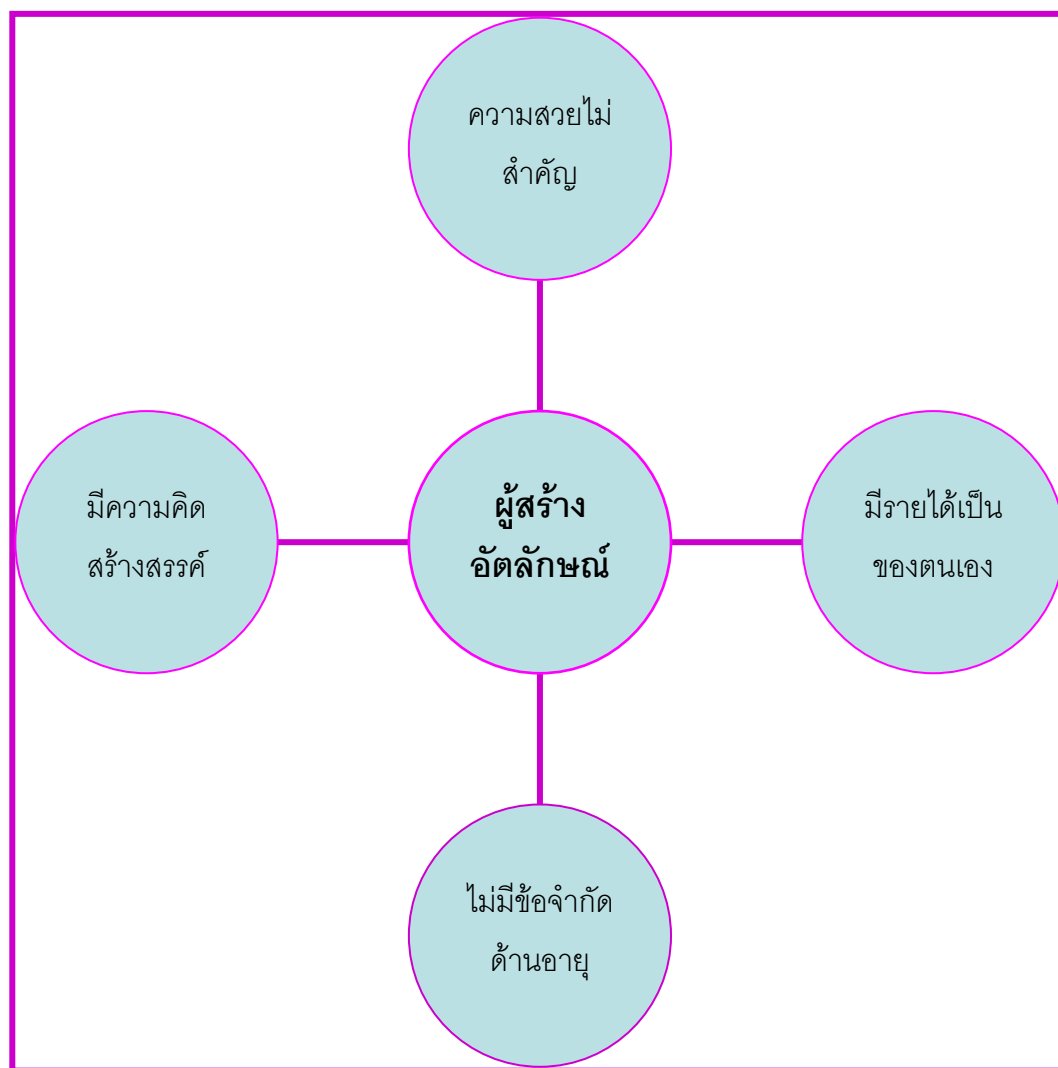
1. ผู้สร้างอัตลักษณ์ในการประกวด Miss ACDC
2. อัตลักษณ์ที่สร้างผ่านพื้นที่การประกวด Miss ACDC
3. กลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC
4. เป้าหมายการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC
5. การต่อสู้ทางความหมายของชายรักชายในพื้นที่การประกวด Miss ACDC

ผู้สร้างอัตลักษณ์ในการประกวด Miss ACDC

การเข้ารหัส (Encoding) ของผู้เข้าประกวด Miss ACDC เป็นการสื่อสารของผู้เข้าประกวด ด้วยการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ผ่านเวทีการประกวด Miss ACDC ซึ่งเวทีนี้

ถือเป็น “งานรื่นเริงการกุศล ส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เติบโตของความสามารถสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลในการพร่างกายเป็นหญิง เป็นการจัดล้อการประกวดนางงาม เพื่อมุ่งส่งเสริมการสร้างสรรค์อันอุกฤษฎ์แห่งสัตว์โลกทางเลือก” และผู้เข้าประกวดไม่จำเป็นต้องกังวลเกี่ยวกับสรีระความเป็นชายนั้น ทำให้เห็นว่ากระบวนการสร้างอัตลักษณ์ผู้เข้าประกวด Miss ACDC จะสื่อผ่านทั้งเครื่องแต่งกายที่มีความวิจิตร อลังการ ตระการตา การแต่งหน้าที่มีความน่าตื่นตาตื่นใจ ภาษาและกิริยาท่าทาง ที่บรรดาผู้เข้าประกวด Miss ACDC รังสรรค์ออกมาเพื่อแสดงถึงลักษณะของชาติตนเอง หากแต่การรังสรรค์นั้น ก็มีอัตลักษณ์ของความเป็นชายรักชายติดออกมาด้วย ส่วนความคิดสร้างสรรค์และปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ก็เช่นเดียวกัน ความคิด ปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด ก็ผ่านออกมาจากตัวตนของผู้เข้าประกวดที่เป็นชายรักชาย ซึ่งองค์ประกอบที่กล่าวมานั้น เป็นสิ่งที่อยู่ติดกับตัวของผู้เข้าประกวด ทำให้การแสดงออกต่าง ๆ ที่สื่อสารออกมานั้น จึงเป็นการแสดงความเป็นตัวตน หรือแสดงอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายได้ และนับรวมไปถึงฉากและเวทีการประกวด อันเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการแสดงออกของอัตลักษณ์ ที่จะแสดงให้กับผู้ชมการประกวด และสังคมได้รับรู้ถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย เป็นการแสดงให้เห็นถึงผู้ที่สร้างอัตลักษณ์ สามารถสรุปดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพที่ 5.9
ผู้สร้างอัตลักษณ์ในการประกวด Miss ACDC

1. ความสวยไม่สำคัญ

ผู้เข้าประกวด Miss ACDC เป็นผู้สร้างอัตลักษณ์บนเวทีการประกวด Miss ACDC ดังที่ทางกองประกวดแจ้งไว้ว่า ผู้เข้าประกวดไม่จำเป็นต้องกังวลเกี่ยวกับสรีระความเป็นชาย โดยในการประกวด Miss ACDC ผู้เข้าประกวดจึงไม่จำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่ต้องมีเรือนร่าง หรือลักษณะที่สวยเป็นผู้หญิง เหมือนกับการประกวดในเวทีทั่วไป ทำให้เห็นคุณสมบัติที่แตกต่างในการประกวดนางงามทั่วไป ที่ใช้เกณฑ์ความสวยงามในการตัดสิน กับการประกวด Miss ACDC ซึ่งผู้เข้าประกวด Miss ACDC อาจจะมีทั้งชายรักชายที่มีความสวยงาม หรือมีบุคลิกลักษณะคล้ายกับผู้หญิงแล้ว และชายรักชายที่ยังมีบุคลิกลักษณะที่ยังมีความเป็นผู้ชายอยู่

กล่าวได้ว่าลักษณะเด่นของการประกวด Miss ACDC ที่การประกวดไม่พิจารณาจากความสวยงามของผู้เข้าประกวด แสดงให้เห็นว่าเวทีการประกวด Miss ACDC เปิดกว้าง หรือเปิดพื้นที่ให้กับชายรักชายที่ต้องการสร้างสาธารณประโยชน์ โดยไม่คำนึงถึงความสวยงาม

2. มีความคิดสร้างสรรค์

การประกวด Miss ACDC เป็นการประกวดที่พิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ปฏิภาณ ไหวพริบของผู้เข้าประกวด ซึ่งผู้เข้าประกวด Miss ACDC ที่เป็นผู้สร้างอัตลักษณ์ในการประกวด จึงต้องนำกลวิธีการสร้างสรรค์ต่าง ๆ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสร้างสรรค์ของกลุ่มชายรักชาย อันเป็นการแสดงให้เห็นอัตลักษณ์ของชายรักชายอีกทางหนึ่ง โดยความสร้างสรรค์ของผู้เข้าประกวดทั้งการสร้างสรรค์ของเครื่องแต่งกาย ที่ผู้เข้าประกวดได้ออกแบบเครื่องแต่งกายโดยเฉพาะอย่างยิ่งชุดประจำชาติ ที่บรรดาผู้เข้าประกวดส่วนใหญ่จะเป็นผู้ออกแบบเอง เป็นการแสดงถึงอัตลักษณ์ของชายรักชายที่สร้างผ่านเครื่องแต่งกาย ซึ่งรวมไปถึงความสร้างสรรค์ในการแนะนำตนเองบนเวทีการประกวด Miss ACDC อีกด้วย และความคิดสร้างสรรค์ในการตอบคำถามของผู้เข้าประกวด ซึ่งคำถามในการประกวดจะมีทั้งคำถามที่เป็นความรู้ทั่วไป คำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ในปัจจุบัน หรือคำถามเกี่ยวกับเพศสภาพ เช่น คำถามในรอบงามปัญญาฉาย ปี 2551 ถามว่า “คุณคงทราบว่ามีเมืองไทยขณะนี้ไม่มีहरमकिपासी ที่ยังหาผู้ชนะไม่ได้ โปรดให้คำแนะนำเพื่อแก้ปัญหานี้” ผู้เข้าประกวดจากประเทศเซนต์ ลูเซีย (Saint Lucia) ตอบว่า “ปัญหาสังคม มีสองสี ไม่สามัคคีกัน อยากให้มีความสามัคคีกันค่ะ จะเอาอย่างประเทศของพาว พาวก็ได้ ที่มีคติว่า People Land Light แผ่นดิน ประชาชน แสงสว่างค่ะ” จากความคิดสร้างสรรค์ของผู้เข้าประกวดดังกล่าว เป็นการแสดงให้เห็นถึงบทบาทของผู้สร้างอัตลักษณ์ของชายรักชาย ที่สื่อสารออกมาทั้งความคิดสร้างสรรค์ของเครื่องแต่งกาย และสติปัญญาของผู้เข้าประกวด Miss ACDC

3. ไม่มีข้อจำกัดด้านอายุ

คุณลักษณะอีกประการหนึ่งของการประกวด Miss ACDC ที่มีความแตกต่างจากเวทีการประกวดนางงามทั่วไป เช่น ผู้เข้าประกวดนางสาวไทยต้องมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี หรือผู้เข้าประกวดมิสไทยแลนด์เวิลด์ จะต้องมีความอายุระหว่าง 17 -24 ปี หรือเวทีการประกวดของชายรักชาย ที่พิจารณาตัดสินจากความสวยงาม แม้ว่าทางกองประกวดจะไม่ได้กำหนดคุณลักษณะของอายุของผู้เข้าประกวดไว้ อย่างไรก็ตามอายุของผู้เข้าประกวดก็ยังคงอยู่ในช่วงใกล้เคียงกับการประกวดของนางงามของผู้หญิง แต่เวทีการประกวด Miss ACDC ไม่มีข้อจำกัดทางด้านอายุ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเปิดพื้นที่ให้กับกลุ่มชายรักชาย ที่มีอายุที่เกินข้อกำหนดของการประกวดทั่วไป

ได้มีพื้นที่แสดงอัตลักษณ์ของตนเอง อีกทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสให้กับกลุ่มวัฒนธรรมย่อยทางสังคมมีพื้นที่แสดงออกอีกทางหนึ่งด้วย

4. มีรายได้เป็นของตนเอง

การประกวด Miss ACDC เป็นการประกวด เพื่อการกุศล ผู้ได้ตำแหน่ง Miss ACDC จะไม่ได้รับรางวัลในการประกวด ดังนั้นผู้เข้าประกวดส่วนใหญ่ จึงเป็นผู้ที่มีรายได้แล้ว และต้องการที่จะสร้างกุศลด้วยการทำกิจกรรมการประกวด Miss ACDC เพราะเครื่องแต่งกายที่มีความหรูหรา อลังการนั้น บางคนลงทุนไปกับเครื่องแต่งกายในหลักพัน หรือบางคนอาจจะลงทุนมากกว่านั้น ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้เข้าประกวด Miss ACDC เป็นผู้ที่มีรายได้ หรืออยู่ในกลุ่มของชายรักชายที่เป็นกลุ่มชนชั้นกลาง และอยู่ในสังคมเมือง โดยกลุ่มชายรักชายกลุ่มนี้ต้องการที่จะสร้างสาธารณประโยชน์ให้สังคม ภายใต้สังคมที่มีอัตลักษณ์กระแสหลักอย่างรักต่างเพศ

จากการสื่อสารดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ผู้ที่สร้างอัตลักษณ์ความเป็นชายรักชาย ในการประกวด Miss ACDC นี้ คือ ผู้เข้าประกวด ที่เป็นกลุ่มชายรักชายที่มีคุณสมบัติ คือ ประการแรกไม่จำเป็นต้องสวย ประการที่สอง มีความสร้างสรรค์ ประการที่สาม ไม่มีข้อจำกัดทางด้านอายุ ประการสุดท้าย กลุ่มผู้ที่มีรายได้ เป็นผู้สร้างอัตลักษณ์ให้กับตนเอง (Self Construction) ผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างอัตลักษณ์ทางด้านภาษาและกิริยาท่าทาง ความรู้ ความสามารถปฏิภาณ ไหวพริบ ตลอดจนเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายผู้เข้าประกวด รวมไปถึงเวทีการประกวด โดยแต่ละส่วนองค์ประกอบนั้น ได้สื่อภาพของความเป็นชายรักชายออกมาให้กับผู้ชมการประกวด อันมีทั้งกลุ่มที่เป็นชายรักชาย และกลุ่มรักต่างเพศ นับได้ว่าเป็นการสื่อสารที่ทำให้พื้นที่ของอัตลักษณ์กระแสรองอย่างกลุ่มชายรักชาย ได้แสดงควมมีตัวตนให้สังคมได้รับรู้

อัตลักษณ์ที่สร้างผ่านการประกวด Miss ACDC

อัตลักษณ์ที่สร้างผ่านการประกวด Miss ACDC ถือว่าเป็นอัตลักษณ์กระแสรองของสังคม เนื่องจากกลุ่มชายรักชายถูกมองจากกลุ่มรักต่างเพศว่ามีความผิดแผก หรือมีความวิปริต ผิดธรรมชาติ ดังนั้นกลุ่มชายรักชาย จึงมีการสร้างอัตลักษณ์ของตนเอง โดยใช้เวทีผู้เข้าประกวด Miss ACDC ได้สร้างขึ้นมาขึ้นนั้น เป็นการประกอบสร้างความหมายใหม่ (Reconstruction) ให้กับการประกวดนางงาม กล่าวคือ เวทีการประกวดนางงาม โดยทั่วไปจะเน้นที่ความสวยงามของผู้เข้าประกวดเป็นสำคัญ หากแต่เวทีการประกวด Miss ACDC ถือเป็นการรื้อสร้างความหมายใหม่ ด้วยการที่ไม่เน้นถึงความสวยงามของผู้เข้าประกวด หรือสรีระของผู้เข้าประกวด แต่กลับเน้นความรู้

ความสามารถ ปฏิภาณ ไหวพริบ ของผู้เข้าประกวดเป็นสำคัญ สามารถสรุปอัตลักษณ์ที่มีสร้างผ่านการประกวด Miss ACDC ได้ดังนี้

1. อัตลักษณ์ที่หรือสร้างความหมายใหม่ให้กับการประกวดนางงามกระแสหลัก

อัตลักษณ์ที่มีสร้างผ่านการประกวด Miss ACDC เป็นอัตลักษณ์ที่สร้างเพื่อต่อต้าน ต่อสู้ ต่อรองกับอัตลักษณ์กระแสหลัก อย่างรักต่างเพศ และอัตลักษณ์กระแสรอง อย่างกลุ่มชายรักชายที่เน้นความสวยงามในการตัดสินในการประกวด ซึ่งอัตลักษณ์ที่สร้างในการหรือสร้างความหมายใหม่ (redefinition) ในการประกวดนางงามสามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1.1 อัตลักษณ์ทางเพศ (sexual identity)

อัตลักษณ์ทางเพศสามารถแบ่งออกเป็นอัตลักษณ์ด้านเพศสภาพ (Gender) คือ สิ่งที่แสดงออกติดตามมาบนพื้นฐานของความเป็นชายและความเป็นหญิง ซึ่งในเชิงสังคมและวัฒนธรรม เช่น การแต่งกาย กิริยาท่าทาง หรือแม้แต่ลักษณะการพูดจา และอัตลักษณ์ด้านเพศวิถี (Sexuality) คือ ความรู้สึก และการตอบสนองในการสืบพันธุ์ คือ ในการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชายในการประกวด Miss ACDC เป็นการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชาย ที่ต่อต้านเพศสภาพ และเพศวิถี กล่าวคือ การประกวด Miss ACDC ได้ทำให้กลุ่มชายรักชายที่เข้าประกวด สามารถแต่งกายให้เป็นผู้หญิงได้ในพื้นที่การประกวดดังกล่าว เพราะในชีวิตประจำวันไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากบรรทัดฐานทางสังคม ที่มีความเชื่อทางวิทยาศาสตร์ ได้แบ่งหรือกำหนดเพศของมนุษย์ออกเป็นเพศชายและเพศหญิง โดยสังคมที่ยึดถือ ผู้ชายเป็นศูนย์กลาง (Androcentrism) ยังมีความเชื่อที่ว่าผู้ชาย ถือเป็นมาตรฐาน หรือบรรทัดฐาน ส่วนผู้หญิงเป็นสิ่งที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐาน ดังนั้นผู้ชายจึงมองว่าผู้ที่ “เหนือกว่า” (Superior) และผู้หญิงเป็นผู้ที่ “ต่ำต้อยกว่า” (Inferior) และยังทำให้ผู้ชายกลายเป็น “มนุษย์” (Human) ในขณะที่ผู้หญิงเป็น “อย่างอื่นที่ไม่ใช่” (Other) ความเชื่อนี้ยังส่งผลมาให้กลุ่มชายรักชายมีสถานภาพทางสังคมที่ด้อยไปกว่าปกติเพศ คือ เพศชายและเพศหญิง ดังนั้น กลุ่มชายรักชายจึงต้องสร้างอัตลักษณ์ของตนเองขึ้นมา เพื่อแสดงความมีตัวตนของกลุ่มตนเอง อีกทั้งยังเป็นการต่อสู้ ต่อรอง อัตลักษณ์กระแสหลัก ด้วยการเข้าประกวด Miss ACDC เพื่อให้กลุ่มชายรักชายได้แสดงออกทางด้านเพศวิถีของตนเอง ซึ่งไม่ตรงกับเพศสภาพที่สังคมได้กำหนดไว้ ทำให้อัตลักษณ์กระแสรองอย่างชายรักชายได้มีพื้นที่แสดงออกทางสังคม

1.2 อัตลักษณ์การผสมผสานความเป็นชาติ

ในการประกวด Miss ACDC ซึ่งเป็นการประกวดล้อเลียนการประกวดนางงามจักรวาล โดยการนำเอาบางส่วนของ การประกวดนางงามจักรวาลมาใช้ ซึ่งผู้เข้าประกวด Miss ACDC จะสมมติตนเองให้เป็นตัวแทนจากประเทศต่าง ๆ โดยจะแต่งกายในชุดประจำชาติ และชุดราตรีในการประกวด สำหรับการสวมใส่ชุดประจำชาติของผู้เข้าประกวดนั้น เป็นการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชาย ด้วยการนำเอาความเป็นชาติมาช่วยสร้าง เนื่องจากความเป็นชาติแสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของประเทศ หรือมีอำนาจ และพลัง การที่ผู้เข้าประกวด Miss ACDC ดึงความเป็นชาติมาช่วยในการประกวดนั้น จึงเป็นการใช้อัตลักษณ์ความเป็นชาติ ที่มีอำนาจมากกว่าอัตลักษณ์ของตนเองมาประกอบ ทำให้อัตลักษณ์ของตนเองที่มีอำนาจน้อยกว่า สามารถสร้างอำนาจ หรือสร้างพื้นที่ในสังคมได้มากขึ้น กล่าวได้ว่าอัตลักษณ์การผสมผสานความเป็นชาติ ด้วยการนำเอาชาติที่เป็นวัฒนธรรมที่มีอำนาจมากกว่ากลุ่มของตนเอง (Dominant Culture) มาช่วยเสริมให้กับกลุ่มวัฒนธรรมย่อย (Subculture) การนำความเป็นชาตินี้มีกลวิธีที่ผู้เข้าประกวดนิยมใช้กัน คือ การสร้างอัตลักษณ์การผสมผสานความเป็นชาติแบบตัดปะ (Cut and Mix) ใช้วัฒนธรรมเดิม ๆ มาผสมผสาน เช่น Miss Iceland ซึ่งเป็นประเทศในเขตขั้วโลก ได้นำเอาโลกขึ้นมาเทินบนศีรษะ และสวมชุดสีขาวเหมือนหิมะ และมีผู้ชายแต่งกายเป็นกวางเรนเดียร์ สวมชุดวาบหวิว ดังภาพตัวอย่างต่อไป

ภาพที่ 5.10

ภาพแสดงการสร้างอัตลักษณ์การผสมผสานความเป็นชาติแบบตัดปะ

Miss Iceland 2551

ที่มา: Miss ACDC, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.missacdc.com>

ส่วนการสร้างอัตลักษณ์การผสมผสานความเป็นชาติแบบอุปลักษณ์ (Metonymy) ด้วยการที่ผู้เข้าประกวด ได้นำเอาส่วนเสี้ยวหนึ่งมาแทนส่วนใหญ่ เช่น Miss Italy นำเอาหอเอนเมืองปิซา มาใช้ประกอบเป็นเครื่องแต่งกายของตนเอง ซึ่งหอเอนเมืองพิซานั้นเป็น สัญลักษณ์ที่ทำให้ผู้ชมการประกวดสามารถรับรู้ ว่า เมื่อเห็นหอเอนพิซานั้นคือ สัญลักษณ์แทน ประเทศอิตาลี ดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.11

ภาพแสดงการสร้างอัตลักษณ์การผสมผสานความเป็นชาติ แบบอุปลักษณ์

Miss Italy 2551

ที่มา: Miss ACDC, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.missacdc.com>

จะเห็นได้ว่าการสร้างอัตลักษณ์ ด้วยการนำเอาความเป็นชาติมาผสมผสานของผู้เข้าประกวด เป็นการนำเอาอัตลักษณ์ที่มีอำนาจมากกว่า มาช่วยเสริมให้อัตลักษณ์ของตนเองให้มีอำนาจมากขึ้น ทำให้อัตลักษณ์กระแสรองอย่างกลุ่มชายรักชาย ได้สร้างอัตลักษณ์ของตนเองให้มีพื้นที่ทางสังคมมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

1.3 อัตลักษณ์ต่อต้านความงาม

ความงามเป็นอีกมายาคติหนึ่งที่มีการประกวด Miss ACDC ได้มีการรื้อสร้างความหมายใหม่ให้กับการประกวด เมื่อเปรียบเทียบกับประกวดนางงามทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นการประกวดผู้หญิงแท้ หรือการประกวดของกลุ่มชายรักชาย ที่เน้นความสวยงามเป็นเกณฑ์หลักในการตัดสิน เวทีเหล่านั้น ทางกองประกวดจะมีข้อกำหนด สำหรับผู้เข้าประกวดไว้อย่างชัดเจน สังเกตได้จากการเดิน การแนะนำตนเอง หรือการใส่ชุดราตรี ชุดว่ายน้ำ ผู้เข้าประกวดจะดำเนินไป

ในแนวทางเดียวกัน แต่สำหรับการประกวด Miss ACDC ผู้เข้าประกวดมีสิทธิ์ที่จะเดิน แนะนำตนเอง หรือกำหนดชุดที่ตนเองจะเข้าประกวดได้ เช่น มิสปาปัวนิวกินี 2551 แนะนำตนเองว่า “Good evening Lady and Gentlemen...ฉันมาจากดินแดนที่มีสิ่งสารพัดวิเศษมากมาย พร้อมพรั่งด้วยผู้ชายหลากหลาย ปา ปา ปา ปาปัวนิวกินี” ซึ่งทำให้เห็นว่าผู้เข้าประกวดสามารถจะสร้างสรรค์คำพูด หรือชุดในการประกวดได้เอง ทำให้เห็นถึงความแตกต่างอีกประการหนึ่ง อีกประการสำคัญ คือ การประกวด Miss ACDC เกณฑ์การตัดสินไม่เน้นที่ความสวยงามของผู้เข้าประกวด หรือสรีระของผู้เข้าประกวดที่อาจจะมีความเป็นชายอยู่ แต่เกณฑ์การตัดสินจะมีการพิจารณาจาก ความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เข้าประกวดเอง จึงทำให้เห็นว่าการประกวด Miss ACDC เป็นการริ่หรือสร้างความหมายใหม่ (Redefine) กับการประกวดนางงาม แม้ว่าจะยังคงมีเค้าโครงการประกวดนางงามกระแสหลักอยู่ก็ตาม

1.4 อัตลักษณ์สร้างสรรค์ สาธารณประโยชน์และการเมือง

การประกวด Miss ACDC จัดเป็นงานรณรงค์เชิงการกุศล ส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เพื่อเฉลิมฉลองความสามารถสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลในการพรากกายเป็นหญิง ของกลุ่มชายรักชาย ซึ่งการประกวดแต่ละครั้ง ทางกองประกวดจะแจ้งว่า เงินรายได้จากการประกวดจะนำไปมอบให้การกุศลที่ใดบ้าง เช่น การประกวดในปี 2551 ทางกองประกวดมอบเงินรายได้มูลนิธิสิทธิเด็ก (บ้านแกร์ด้า) แสดงให้เห็นว่าการประกวด Miss ACDC เป็นการประกวดที่มุ่งเน้นทางการกุศล มากกว่าเชิงพาณิชย์ ทำให้เห็นถึงข้อแตกต่างระหว่างการประกวดนี้กับการประกวดนางงามกระแสหลัก นอกจากจะเป็นการริ่หรือสร้างความหมายให้กับประกวดนางงามแล้ว ที่มุ่งเน้นไปในทางการกุศล เวทีการประกวด Miss ACDC ยังเป็นพื้นที่ในการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง ที่เป็นปัญหาระดับมหภาคอีกด้วย ทั้งการเมืองในระดับชาติและระดับโลก กล่าวคือ การประกวด Miss ACDC ปี 2551 ประเทศไทยมีการแบ่งขั้วทางการเมือง มีการแบ่งสี แบ่งฝักแบ่งฝ่าย นางสาวถวายเป็น ฅน กลางบึง ตัวแทนจากประเทศไทย ในปี 2551 ได้นำเสนอตนเองชบวนรำกลองยาว ผู้ร่วมชบวนสวมใส่ชุดสีเหลืองและสีแดง และท่ายที่สุดเธอได้ยกหัวใจตบขึ้นมา การแสดงดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองของชาติ

ในกรณีของตัวแทนจากประเทศอิรัก ที่ประเทศอิรัก มีไฟสงครามอยู่นั้น Miss Iraq 2551 ได้สวมชุดดำและมีปืนติดอยู่ที่ด้านหลัง เป็นการแสดงให้เห็นถึงสภาวะการเมืองโลกอีกด้วย ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 5.12

ภาพผู้เข้าประกวด Miss Iraq 2551

ที่มา: Miss ACDC, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.missacdc.com>

การประกวด Miss ACDC จึงเป็นการประกวดที่มีความแตกต่างไปจากการประกวดทั่ว ๆ ไป นั่นคือ เน้นที่ประโยชน์สาธารณะ ที่แสดงให้เห็นว่า แม้นตนเองจะเป็นอัตลักษณ์ กระแสของสังคม อย่างเพศที่เป็นชายรักชาย สังคมมองว่ามีความวิปริต เบี่ยงเบน แต่ก็ยังประโยชน์ให้สังคมได้ นอกจากนี้เวทีการประกวด Miss ACDC ยังถูกแปลงเป็นพื้นที่สำหรับ วิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองทั้งในระดับชาติและระดับโลก ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ในสังคม และเวที การประกวดนางงามทั่ว ๆ ไปมักจะไม่กล่าวถึง ทำให้เห็นว่าอัตลักษณ์กระแสอย่างชายรักชาย ก็เล็งเห็นถึงความสำคัญปัญหาของชาติหรือปัญหาระดับโลกเช่นกัน

1.5 อัตลักษณ์ที่ต่อต้านวัฒนธรรมการบริโภค

สำหรับด้านวัฒนธรรมการบริโภค การประกวด Miss ACDC ยังมีการ ล้อเลียนสังคมบริโภคนิยมของคนในปัจจุบัน ที่มีการยึดถือวัตถุนิยม ไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้า กระเป๋า

รองเท้า รวมไปถึงการบริโภคอาหารต่าง ๆ ด้วย ผู้เข้าประกวด Miss ACDC ได้นำเอาวัฒนธรรมการบริโภคมาล้อเลียน เช่น Miss พจมาน ชินในวัด ตัวแทนจากประเทศสหราชอาณาจักร หรือประเทศอังกฤษ (United Kingdom) 2551 เครื่องแต่งกายที่มีความทันสมัยในยุคปัจจุบัน เสื้อผ้ามีความระยิบระยับจากการปักเลื่อม และถือกระเป๋าหิ้วหูลุยส์ วิตตอง (Louis Vuitton) ดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.13

ภาพแสดงอัตลักษณ์ต่อต้านวัฒนธรรมการบริโภคผู้เข้าประกวด
Miss United Kingdom 2551

ที่มา: Miss ACDC, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.missacdc.com>

จากการแสดงวัฒนธรรมการบริโภสดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า ในสังคมมีการยึดกับวัตถุนิยมที่ต้องใช้ของอุปโภค บริโภค ที่มีียี่ห้อ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ติดแบรนด์” โดยของมีียี่ห้อเหล่านี้ยังเป็นการสะท้อนให้เห็นการมีฐานะทางสังคม ว่าผู้ใช้ของมีียี่ห้อนั้น เป็นการแบ่งชนชั้นในสังคม กล่าวได้ว่าคนที่สามารถซื้อสิ่งของเหล่านี้ได้ จะต้องมีฐานะที่ดี หรือเงินพอสมควร อัน

เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงชนชั้นกลางในสังคม ดังนั้น การประกวด Miss ACDC ไม่เพียงแต่จะรื้อสร้างความหมายของการประกวดนางงามเท่านั้น ยังเป็นการสะท้อนภาพความเป็นไป หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคมอีกด้วย

2. อัตลักษณ์ที่มีลักษณะร่วมกับการประกวดนางงามกระแสหลัก

สำหรับอัตลักษณ์ในการประกวด Miss ACDC ที่มีลักษณะร่วมกับการประกวดนางงามกระแสหลักนั้น ดังที่กล่าวมาแล้วในข้างต้นว่า การประกวด Miss ACDC มิได้เกิดขึ้นอย่างโดด ๆ โดยไม่มีบริบททางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง หากแต่การประกวดนี้ ยังมีเค้าโครงการประกวดนางงามกระแสหลัก สังเกตได้จากประกวดที่จัดขึ้น เพื่อเลียนแบบนางงามจักรวาล จึงแสดงให้เห็นว่าการประกวด Miss ACDC ยังคงมี “เงา” ของการประกวดนางงามแบบทั่วไปอยู่ ดังนั้น การประกวด Miss ACDC ก็มีลักษณะบางประการที่คล้ายกับการประกวดทั่วไป อาจกล่าวได้ว่าลักษณะดังกล่าว ถือเป็นลักษณะพื้นฐานที่การประกวดทั่ว ๆ ไปมีอยู่ สามารถสรุปได้เป็นประเด็นดังนี้

2.1 อัตลักษณ์ด้านความหรูหรา อลังการ

การประกวด Miss ACDC แม้ว่าจะเป็นประกวดที่มีจุดประสงค์ในการประกวด เพื่อการกุศล โดยนำเงินรายได้ไปมอบให้กับองค์กร มูลนิธิต่าง ๆ ที่ช่วยเหลือสังคม เช่น การประกวดปี 2551 มอบเงินรายได้ให้กับมูลนิธิสิทธิเด็ก (บ้านแกร์ด้า) แต่อย่างไรก็ตามการประกวด Miss ACDC ก็มีได้ละทิ้งโครงร่างของการประกวดนางงามกระแสหลักไปเสียเลยทีเดียว ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า ทั้งการแสดงบนเวทีของผู้เข้าประกวด หรือเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด ยังคงมีความหรูหรา อลังการเช่นเดียวกับการประกวดนางงามกระแสหลัก ซึ่งผู้เข้าประกวด Miss ACDC จากการสัมภาษณ์พูดคุยกับกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่แล้วเครื่องแต่งกาย ที่ผู้เข้าประกวดสวมใส่นั้น ผู้เข้าประกวดจะเป็นผู้คิดสร้างสรรค์และประดิษฐ์ ชุดหรือเครื่องแต่งกายนั้นออกมา ให้เหมือนกับจินตนาการที่ตนเองคิดไว้ แม้ว่าการประกวด Miss ACDC จะไม่มีเงินรางวัลให้กับผู้เข้าประกวดที่ได้รับตำแหน่งต่าง ๆ แต่พวกเขอเหล่านั้นก็จะได้รับความภาคภูมิใจที่ได้ทำกุศล หรือสร้างประโยชน์ให้สังคมไปแทน

จากการใช้ความหรูหรา อลังการ พูฟฟ่า ของเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ที่มีลักษณะคล้าย ๆ กับการประกวดนางงามกระแสหลัก ทำให้เห็นว่าแม้จะมีการรื้อสร้างความหมายใหม่ (Redefine) ให้กับการประกวดนางงาม แต่ก็ยังคงมีความหมายที่การประกวด Miss ACDC ยังมีการยอมรับและนำไปใช้ในการประกวดนี้อยู่ ซึ่งอัตลักษณ์ของชายรักชายที่นำความอลังการพูฟฟ่ามาใช้ในการประกวด ก็เป็นลักษณะอีกอย่างหนึ่งของงานคาร์นิวัล ที่

เปิดโอกาสให้ผู้คนแสดงความรู้สึกผ่านทางร่างกาย (Bodily Pleasure) ด้วยการแต่งตัว ที่มีความอลังการ หรูหรา พู่ฟ่า หรืออวดชาติ ซึ่งเครื่องแต่งกายเหล่านี้ จะไม่สามารถไปสวมใส่ได้ในชีวิตประจำวัน

2.2 อัตลักษณ์ด้านความสามารถ และปฏิภาณไหวพริบ

ในการประกวดนางงามกระแสหลัก ซึ่งเกณฑ์การตัดสินจะเน้นไปที่ความสวยงาม สัดส่วน เรือนร่าง ที่ดูเหมาะสม แต่ในการประกวดนางงามกระแสหลัก ก็มีการให้ผู้เข้าประกวด ได้แสดงความสามารถพิเศษที่ผู้เข้าประกวดมี ตลอดจนการตอบคำถาม เพื่อแสดงความรู้ของตนเอง โดยการประกวด Miss ACDC ได้นำลักษณะของคนที่มีความรู้ ปฏิภาณ ไหวพริบ และความคิดสร้างสรรค์ มาเป็นลักษณะเด่นของการประกวด Miss ACDC

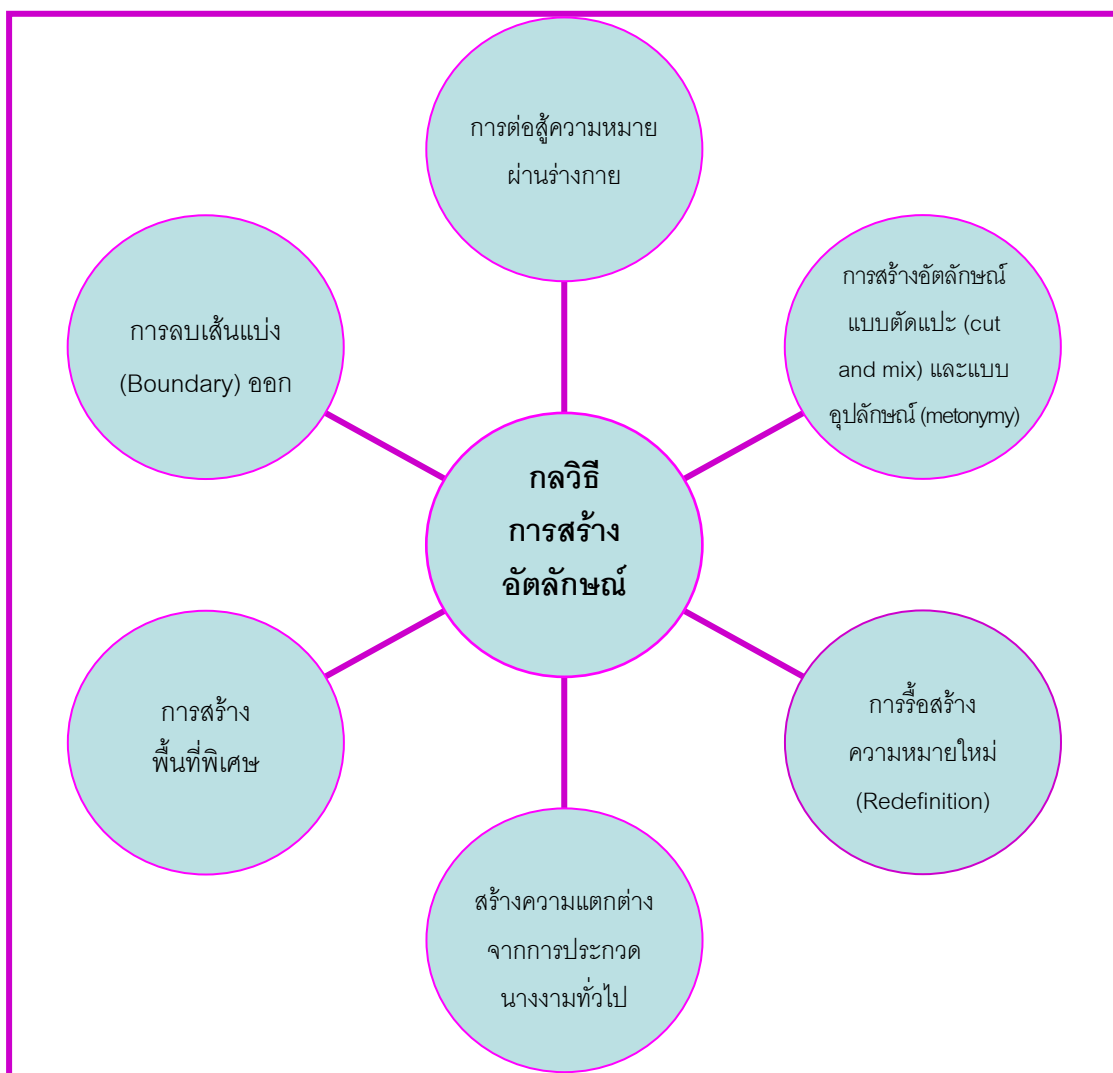
การแสดงออกทางความรู้ ความสามารถ ของผู้เข้าประกวด แสดงให้เห็นว่า ในภาวะสังคมนี้ คนที่มีความรู้เท่านั้น ที่จะสามารถเป็นผู้ชนะ หรือประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นการประกวดนางงาม ทั้งนางงามกระแสหลัก ที่เป็นการประกวดผู้หญิงแท้ หรือการประกวดของชายรักชาย ที่เน้นความสวยงามในการตัดสิน ก็มีการใช้ความรู้ ความสามารถของผู้เข้าประกวด มาประกอบในการพิจารณาตัดสินอีกเช่นกัน

กล่าวได้ว่าภายใต้สังคม ในยุคเศรษฐกิจที่ผู้คนให้ความสำคัญกับเงินตรา หรือวัดที่ความร่ำรวย ความสะดวกสบาย มากกว่าภาวะด้านศีลธรรมจิตใจของความเป็นมนุษย์ บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ย่อมจะได้รับการไว้วางใจ และสามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ มากกว่า บุคคลที่มีความรู้่น้อย หรือขาดวิสัยทัศน์ ไม่เว้นแม้แต่การประกวดนางงาม ความรู้ ความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบ ก็เข้ามามีบทบาทที่ตอกย้ำความคิดที่ว่า “คนฉลาดเท่านั้น ที่จะประสบความสำเร็จ”

3. กลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC

การสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชายในการประกวด Miss ACDC มีกลวิธีที่หลากหลาย ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากผู้เข้าประกวดเอง ก็มีความหลากหลายทั้งทางด้านอาชีพ อายุ ซึ่งทำให้การนำเสนอของผู้เข้าประกวดมีความหลากหลายด้วยเช่นกัน ดังนั้นเวทีการประกวด Miss ACDC จึงถือเป็นพื้นที่พิเศษ ที่ทำให้ผู้เข้าประกวดที่เป็นชายรักชายได้แสดงอัตลักษณ์ของตนเองออกมา ผ่านการเข้ารหัสอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย จากการสัมภาษณ์พูดคุยกับกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นเกี่ยวกับกลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 5.14
กลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC

3.1 การต่อสู้ทางความหมายผ่านร่างกาย

กระบวนการต่อสู้ความหมายผ่านร่างกายทั้งเครื่องแต่งกาย ภาษาและกิริยาท่าทางของผู้เข้าประกวดนั้น มีการต่อสู้ทางความหมายทั้งเครื่องแต่งกาย ภาษา กิริยาท่าทาง และปฏิภาณ ไหวพริบของผู้เข้าประกวดล้วนแล้วแต่เป็นกลวิธีการสร้างอัตลักษณ์อย่างหนึ่งของกลุ่มชายรักชาย เนื่องจากเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย เป็นสิ่งที่สลักฝังติดอยู่กับผู้เข้าประกวด และภาษา กิริยาท่าทางและปฏิภาณ ไหวพริบของผู้เข้าประกวด ก็ยังสลักฝังอยู่ในร่างกายของผู้เข้าประกวดเช่นกัน ดังนั้นอัตลักษณ์ที่สร้างผ่านเครื่องแต่งกาย ภาษา กิริยาและท่าทาง ตลอดจนปฏิภาณ

ไหวพริบของผู้เข้าประกวด จึงเป็นกลวิธีที่ใช้ในการสร้างอัตลักษณ์ให้กับชายรักชาย จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้เข้าประกวด Miss ACDC ได้บอกเล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า ทั้งเครื่องแต่งกาย ภาษา กิริยาท่าทาง ตลอดจนปฏิภาณ ไหวพริบของผู้เข้าประกวด ส่วนใหญ่แล้วผู้เข้าประกวด จะเป็นผู้คิดสร้างสรรค์ขึ้นมาเอง จึงเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงกลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชาย ผ่านการต่อสู้ทางความหมายผ่านร่างกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC เอง

3.2 กลวิธีการสื่อสารแบบการตัดปะ และกลวิธีการสื่อสารแบบอุปลักษณ์

กลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ของผู้เข้าประกวด Miss ACDC อีกประการหนึ่งผ่านเครื่องแต่งกายที่มีความหรูหรา วิจิตรอลังการนั้น ผู้เข้าประกวดได้ใช้กลวิธีการสื่อสารแบบการตัดปะ (Cut and Mix) ที่ผู้เข้าประกวดได้ประกอบสร้างตนเองขึ้นมาใหม่ โดยใช้วัฒนธรรมแบบเดิมมาผสมผสาน เช่น Miss Heatririapatra nafertiti (Miss Egypt 2551) นำโลงศพฟาโรห์มาใช้ประกอบในการนำเสนอตนเองบนเวที หรือ Miss France 2551 มีเครื่องแต่งกายที่นำพระนางมารีองตัวเนต ถูกตัดค้อมาผสมผสานเป็นเครื่องแต่งกายของตนเองเพื่อใช้แนะนำตนเองเช่นกัน ดังรูปตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.15

ภาพแสดงกลวิธีการสื่อสารแบบการตัดปะ (Cut and Mix)

ผู้เข้าประกวด Miss France 2551

ที่มา: Miss ACDC, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.missacdc.com>

ส่วนกลวิธีการสื่อสารแบบอุปลักษณ์ (Metonymy) เป็นการนำเอาส่วนเล็กน้อยหนึ่งมาแทนส่วนใหญ่ เช่น Miss Australia 2551 นำใจใจซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของประเทศออสเตรเลีย มาแทนความเป็นชาติของตนเองในการประกวด หรือ Miss Botswana 2551 โดยประเทศแถบอาฟริกาใต้ ได้นำเอาบรรดาสัตว์ป่าต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นว่าประเทศบอตสวานา เป็นประเทศที่มีสัตว์ป่าอุดมสมบูรณ์ ดังนั้นผู้เข้าประกวดจึงนำเอาส่วนเล็กน้อยนี้มาแทนประเทศของตนเอง ดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.16

ภาพแสดงกลวิธีการสื่อสารแบบอุปลักษณ์ (Metonymy)

ผู้เข้าประกวด Miss Botswana 2551

ที่มา: Miss ACDC, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.missacdc.com>

3.3 การรื้อสร้างความหมายใหม่

การรื้อสร้างความหมายใหม่ (Redefinition) เป็นกลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ผู้เข้าประกวด Miss ACDC ที่ใช้เพื่อสร้างอัตลักษณ์ในเวทีการประกวด Miss ACDC กล่าวคือ ผู้เข้าประกวดได้ใช้กลวิธีการรื้อสร้างความหมายใหม่ ทั้งการประกวดที่จัดเลียนแบบนางงามจักรวาล

โดยผู้เข้าประกวดได้นำเอาไอเดียความหมายใหม่ ๆ เข้าไป ทั้งการแนะนำตนเองของผู้เข้าประกวด ที่มีคำเกี่ยวกับเพศ หรือการแสดงท่าทาง ที่เวทีการประกวดนางงามอื่น ๆ ไม่สามารถกระทำได้ เช่น ผู้เข้าประกวดบางคนอาจจะเต้นกระเด็นหน้ากระเด็นหลัง สะท้อนให้เห็นว่ากลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ของการประกวด Miss ACDC ได้ใช้กลวิธีการสร้างความหมายใหม่ ซึ่งทำให้การประกวดนี้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

อีกทั้งการประกวดผ่านเครื่องแต่งกาย และภาษา กิริยาท่าทาง และปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด Miss ACDC แล้ว ยังมีกระบวนการประกวดและการตัดสินการประกวด และจากเวทีการประกวด Miss ACDC ที่ช่วยเสริมสร้างกลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชายในพื้นที่การประกวดอีกด้วย กล่าวคือ กระบวนการประกวดและการตัดสินการประกวด Miss ACDC แสดงให้เห็นกระบวนการ (Process) ผู้ชายต้องการจะแต่งกายเป็นผู้หญิง และนำเสนอตนเองบนเวทีการประกวดนางงามหากแต่การตัดสินการประกวดนั้น มีความแตกต่างจากเวทีการประกวดนางงามทั่วไป ที่จะตัดสินผู้เข้าประกวดจากความสวยงาม ซึ่งเวทีการประกวด Miss ACDC จะเน้นเกณฑ์การตัดสินจากความรู้ ปฏิภาณ ไหวพริบความคิดสร้างสรรค์ของผู้เข้าประกวดเป็นหลัก แต่ก็ไม่ได้ละทิ้งความสวยงามไปเสียทีเดียว เพราะความสวยงามก็ยังคงเป็นเงาให้การประกวดนี้อยู่ เพียงแต่ไม่ได้มุ่งเน้นเป็นหลักสำคัญในการประกวดและการตัดสิน ทำให้เห็นข้อแตกต่างระหว่างการประกวด Miss ACDC กับการประกวดนางงามทั่วไป

3.4 สร้างความแตกต่างจากการประกวดนางงามทั่วไป

การประกวด Miss ACDC มีการสร้างความแตกต่างจากการประกวดนางงามอื่น ๆ ด้วยการสร้างคุณค่าต่าง ๆ ให้กับสังคม โดยวัตถุประสงค์ของการประกวด Miss ACDC คือ การนำเงินรายได้ไปมอบให้กับองค์กรการกุศลต่าง ๆ อีกทั้งกระบวนการประกวดและการตัดสินการประกวด Miss ACDC จะพิจารณาจากจากความรู้ ปฏิภาณ ไหวพริบความคิดสร้างสรรค์ของผู้เข้าประกวดเป็นสำคัญ ทำให้เห็นความแตกต่างของการประกวดนางงามแบบทั่วไป ซึ่งอาจจะมีสนับสนุนให้กับผู้เข้าประกวด แต่การประกวด Miss ACDC ผู้เข้าประกวดนั้นเปรียบเสมือนอาสาสมัครทางสังคม ที่ต้องการจะสร้างประโยชน์ให้กับสังคม ด้วยการเข้าประกวด Miss ACDC โดยปราศจากผู้สนับสนุน ผู้เข้าประกวด Miss ACDC ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ประดิษฐ์เครื่องแต่งกายในการประกวดเอง แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างอีกประการหนึ่งของการประกวด Miss ACDC นอกจากนี้การมีคำถาม และคำตอบที่แตกต่าง ก็ยังเป็นการสร้างคุณค่าให้กับการประกวดนี้ด้วย การสร้างความแตกต่างในการประกวด Miss ACDC เป็นการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชายทางด้านความสามารถ ที่ทำให้สังคมได้รับรู้ว่า แม้ว่าตนเองจะเป็นชายรักชาย ก็มี

ความรู้ความสามารถ ที่จะสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้กับสังคม หรือสร้างสาธารณะประโยชน์ให้กับสังคมได้เช่นเดียวกับอัตลักษณ์กระแสหลัก และยังแสดงให้เห็นว่า แม้จะไม่สวยก็สร้างสรรค์ได้เช่นเดียวกัน

3.5 การสร้างพื้นที่พิเศษ

การประกวด Miss ACDC ถือได้ว่าเป็นพื้นที่พิเศษ เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เข้าประกวด Miss ACDC ในการต่อต้านทางด้านเพศสภาพ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงตนเอง รวมไปถึงใส่ความหมายต่าง ๆ ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC ได้ เนื่องพื้นที่การประกวด ได้ถูกใช้เป็นพื้นที่ในการต่อต้านกฎ ระเบียบที่สังคมกำหนดไว้ หากแต่การกระทำดังกล่าวต้องได้รับการอนุญาตจากสังคมด้วย ซึ่งผู้เข้าประกวด Miss ACDC สามารถที่จะแต่งกายให้เป็นผู้หญิง และสวมเครื่องแต่งกายที่มีความหรูหรา อลังการ แสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ทางด้านเพศสภาพของกลุ่มชายรักชาย ที่ต้องการต่อสู้ ต่อรองทางด้านอัตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งเป็นการต่อต้านกฎ ระเบียบของสังคม ที่มีอัตลักษณ์ทางเพศของรักต่างเพศเป็นอัตลักษณ์กระแสหลัก ตามลักษณะของคาร์นิวัลของบักตินแล้ว ถือว่าเป็นการเปิดโอกาสให้คนแสดงความรักผ่านทางร่างกาย (Bodily Pleasure) โดยผู้เข้าประกวด Miss ACDC จะใส่เสื้อผ้าที่มีสีฉูดฉาด การใส่เสื้อผ้าที่เปิดเผยสัดส่วน การสร้างความขบขันแบบเกินเลยกว่าปกติ (Laughter by Excession) และการใช้ภาษาทั้งแบบสูงและภาษาแบบชาวบ้านมาปนกัน ทั้งนี้ผู้เข้าประกวด Miss ACDC สามารถคำวณ ใช้คำภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทย หรือใช้คำพ้องเสียง ตลอดจนคำหยาบคาย เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน และการกระทำที่กลับหัวกลับหาง (Turning Upside Down) ด้วยการนำเอาข้างในกลับออกมาเป็นข้างนอก โดยผู้เข้าประกวด Miss ACDC ต่อต้านเพศสภาพของตนเองจากผู้ชาย ให้กลายเป็นผู้หญิง นอกจากนี้เวทีการประกวด Miss ACDC ยังถูกใช้ในการล้อเลียน วิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญระดับประเทศได้อีกด้วย ทำให้เห็นกลวิธีการต่อสู้ทางอัตลักษณ์ว่า ปัญหาทางเพศสภาพไม่ใช่ปัญหาใหญ่ที่ควรจะแก้ไข แต่ปัญหาทางการเมืองต่างหากที่ควรจะต้องรีบในการแก้ไข เช่น การแสดงของนางสาวถวายเป็น ญ กลางบึง ตัวแทนจากประเทศไทย ในปี 2551 ที่มีขบวนรำกลองยาว ผู้ร่วมขบวนสวมใส่ชุดสีเหลืองและสีแดง หรือมิสพจมาน ชินในวัด ตัวแทนจากประเทศสหราชอาณาจักร ที่แต่งกายคล้ายกับอติศวรรยานายกรัฐมนตรีท่านหนึ่ง เป็นการแสดงให้เห็นถึงการวิพากษ์ทางการเมืองในขณะนั้นด้วย หากมองเวทีการประกวดนางงามทั่วไปแล้วจะไม่พบการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองที่ชัดเจน เหมือนกับเวทีการประกวด Miss ACDC

3.6 การลบเส้นแบ่งออก

กลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC อีกประการหนึ่ง คือ การลบเส้นแบ่ง (Boundary) ต่าง ๆ ออก ซึ่งการประกวด Miss ACDC มีการลบเส้นแบ่งที่สังคมกำหนดไว้ ออก ประการแรก ลบเส้นแบ่งความเป็นเพศ กล่าวคือ ในเวทีการประกวด Miss ACDC ไม่มีเส้นแบ่งคำว่าชาย หรือหญิง สามารถเห็นได้จากผู้เข้าประกวด Miss ACDC ที่ไม่แบ่งบอกอย่างชัดเจนถึงความเป็นชายหญิง รวมไปถึงคณะกรรมการในการตัดสินการประกวด ที่มีความหลากหลายทางเพศ ไม่ว่าจะเป็น ชายรักชาย ผู้ชาย หรือผู้หญิง สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการประกวดนี้ได้ ประการที่สอง ลบเส้นแบ่งความเป็นชาติ กลวิธีลบเส้นแบ่งความเป็นชาตินี้ เป็นการปลุกความเป็นชาติของไทยเพียงชาติเดียวออกไป แต่ได้นำเอาความเป็นนานาชาติมารวมอยู่บนเวที ซึ่งเป็นการนำเอาอำนาจของความเป็นชาติ มาช่วยสร้างอัตลักษณ์ของตนเองให้มีอำนาจมากยิ่งขึ้น ประการสุดท้าย ลบเส้นแบ่งเรื่องเพศกับมิติทางสังคม จากที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตแล้ว เห็นว่าผู้เข้าประกวดได้ใช้กลวิธีลบเส้นแบ่งในเรื่องของเพศ โดยเรื่องเพศถือได้ว่าเป็นเรื่องของส่วนบุคคล เช่น การแสดงออกท่าทาง หรือ คำพูดเกี่ยวกับเพศ มารวมกับเรื่องของสังคม คือ มิติการกุศล โดยทั้งสองสิ่งนี้มารวมอยู่บนเวทีการประกวด Miss ACDC แสดงให้เห็นการใช้กลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชายอีกประการหนึ่งด้วย

กล่าวได้ว่ากลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชายในพื้นที่การประกวด Miss ACDC มีการใช้กลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ผ่านตัวผู้เข้าประกวดเอง ที่ต้องแสดงภาษา กิริยา ท่าทาง และเครื่องแต่งกายที่เป็นสิ่งที่ติดอยู่กับตัวผู้เข้าประกวด ตลอดจนกระบวนการประกวดและการตัดสินการประกวด เป็นการแสดงถึงกลวิธีการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายที่แสดงการต่อสู้ ต่อรอง ทางอัตลักษณ์กับอัตลักษณ์กระแสหลักอย่างรักต่างเพศ และอัตลักษณ์กระแสรองด้วยตนเอง ที่การประกวดเน้นที่ความสวยงามเป็นเกณฑ์ในการตัดสิน แต่การประกวด Miss ACDC ได้ใช้เกณฑ์การตัดสินที่ความรู้ ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เข้าประกวด หรือกล่าวได้ว่า “ไม่สวยแต่สร้างสรรค์” และกลวิธีการสร้างอัตลักษณ์เหล่านี้ ยังเป็นการสื่อสารให้เห็นถึงการมีตัวตนของกลุ่มตนเองในสังคม และยังสามารถสร้างประโยชน์ให้กับสังคมได้อีกด้วย เพราะการประกวดนี้เงินรายได้จะมอบให้การกุศล นอกจากนี้การประกวด Miss ACDC เป็นพื้นที่ในการต่อสู้ ต่อรอง ทางด้านเพศวิถีของกลุ่มชายรักชายแล้ว ยังเป็นพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์ของชาติบ้านเมือง เช่น ปัญหาทางการเมือง ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาใหญ่ที่ทางสังคม ควรรีบดำเนินการแก้ไขอีกด้วย

4. เป้าหมายการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC

สำหรับเป้าหมายของการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC นั้น มีเป้าหมายดังนี้

4.1 การรื้อสร้างความหมายในการประกวด Miss ACDC

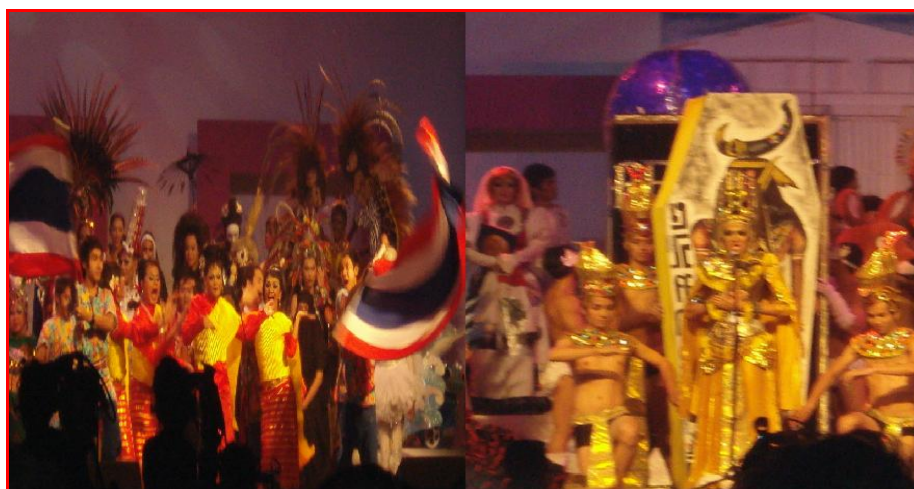
การรื้อสร้างความหมายใหม่ (Redefinition) ในการประกวด Miss ACDC เป็นการสร้างความหมายใหม่ให้กับการประกวดนางงาม สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นคือ การรื้อสร้างความหมายผ่านเวทีการประกวด และการรื้อสร้างความหมายผ่านผู้เข้าประกวด Miss ACDCเอง

ประการแรก การรื้อสร้างความหมายผ่านเวทีการประกวด Miss ACDC นั้น ซึ่งการประกวดนางงามโดยทั่วไปแล้ว มักจะมีเกณฑ์ในการตัดสินที่เน้นความสวยงามของผู้เข้าประกวดเป็นหลัก และมีการกำหนดอายุของผู้เข้าประกวดไว้อย่างชัดเจน แต่การประกวด Miss ACDC เป็นการประกวดของกลุ่มชายรักชาย ที่มีการรื้อสร้างความหมายใหม่ ด้วยการที่ไม่เน้นหนักไปที่ความสวยงามของผู้เข้าประกวด หากแต่เน้นที่ไหวพริบ ปฏิภาณ ความรู้ความสามารถของผู้เข้าประกวดเป็นสำคัญ แม้ว่าผู้เข้าประกวดจะมีร่างกายที่ยังมีความเป็นผู้ชายอยู่ ก็สามารถที่จะเข้าประกวดได้ ทำให้เกิดการยกระดับการประกวดไปอีกขั้นหนึ่ง และเวทีการประกวด Miss ACDC ยังเป็นพื้นที่พิเศษ ที่จะทำให้ชายรักชายได้แต่งกาย หรืออำพรางตนเองเป็นผู้หญิง นับว่าเป็นการต่อต้านกฎหมายเพศสภาพของตนเอง ที่กลุ่มชายรักชายไม่สามารถทำได้ในชีวิตประจำวัน

ประการต่อมา การรื้อสร้างความหมายผ่านผู้เข้าประกวด Miss ACDC โดยผู้เข้าประกวด จะเป็นผู้สื่อสารความหมายทางด้านอัตลักษณ์ความเป็นชายรักชาย ผ่านทั้งเครื่องแต่งกาย การใช้ภาษาและกิริยาท่าทาง ในการแนะนำตนเอง การเดิน และการแสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์ ปฏิภาณไหวพริบ ก็เป็นการรื้อสร้างความหมายด้วยกันทั้งสิ้น ซึ่งทั้งเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด สามารถที่จะรื้อสร้างชุดประจำชาติ หรือชุดราตรี ให้มีความหมายที่แตกต่างไปจากเดิม หรือจากชีวิตประจำวัน การรื้อสร้างความหมายของผู้เข้าประกวดทั้งชุดประจำชาติและชุดราตรี จะนิยมใช้การสื่อสารแบบการตัดปะ (Cut and Mix)และ การสื่อสารแบบอุปลักษณ์ (Metonymy) ซึ่งการสื่อสารแบบตัดปะนี้ เป็นกลวิธีการสื่อสารที่ใช้ประกอบสร้างตนเองขึ้นมาใหม่ ด้วยการใช่วัฒนธรรมเดิม ๆ มาผสมผสาน ส่วนกลวิธีแบบอุปลักษณ์ เป็นการนำเอาส่วนเล็วหนึ่งมาแทนส่วนใหญ่ ดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.17

ภาพผู้เข้าประกวด Miss Thailand และ Miss Egypt 2551

การสื่อสารแบบการตัดปะ ดังตัวอย่างของผู้เข้าประกวดประเทศไทยนั้น เป็นการนำเอาวัฒนธรรมแบบเก่า อย่างรำกลองยาวมาผสมผสานกับวัฒนธรรมแบบใหม่ หรือ เหตุการณ์ของบ้านเมืองในขณะนั้น ที่มีการแบ่งเป็นขั้วทางการเมืองสีเหลืองและสีแดง การร้อง เพลงกลองยาวก็จะร้องเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้ด้วย ซึ่งเป็นการนำเอาวัฒนธรรมแบบเก่า มา ประกอบสร้างความหมายใหม่ให้กับตนเอง ส่วนการสื่อสารแบบอุปลักษณ์ โดยตัวอย่างจาก ประเทศอียิปต์นั้น เป็นการนำเอาส่วนเสี้ยวหนึ่งของประเทศอียิปต์ นั่นคือโลงศพฟาโรห์ มาเป็น สัญลักษณ์แทนประเทศอียิปต์ เมื่อผู้ชมการประกวดเห็นโลงศพฟาโรห์ ก็ย่อมเข้าใจหรือนึกถึง ประเทศอียิปต์ การใช้วิธีการสื่อสารดังกล่าวเป็นการร้อยสร้างความหมายให้กับผู้เข้าประกวด อันจะ เป็นการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายด้วย

ในส่วนการใช้ภาษาและกิริยาท่าทาง ก็จะเพิ่มเติมความเป็นชายรักชายเข้าไป ซึ่งมีทั้งการใช้ภาษาที่มีคำพ้องเสียง คำผวน ภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ หรือภาษาที่แฝงด้วย ความหมายทางเพศ และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เช่นเดียวกันผู้เข้าประกวดสามารถที่จะร้อย สร้างความหมายใหม่ได้ ทั้งนี้เพื่อแสดงความเป็นอัตลักษณ์ของชายรักชาย อันจะทำให้อัตลักษณ์ ของตนเองได้มีพื้นที่ในสังคม ทั้งยังเป็นการต่อสู้ ต่อรอง กับอัตลักษณ์กระแสหลัก และอัตลักษณ์ กระแสรองด้วยกัน

อย่างไรก็ตาม เวทีการประกวด Miss ACDC เป็นการร้อยสร้างความหมายใหม่ ให้กับ การประกวดนางงาม แต่ก็ไม่ได้ละทิ้งโครงสร้างเดิมของการประกวดไปเสียเลยทั้งหมด โดย

สังเกตได้จากการประกวด Miss ACDC มีคณะกรรมการตัดสิน เหมือนกับการประกวดนางงามทั่วไป หรือการให้ผู้เข้าประกวดเดินออกมาแนะนำตนเองในชุดประจำชาติ การสวมชุดราตรี มีรางวัลมอบให้กับผู้เข้าประกวด ในชุดประจำชาติยอดเยี่ยม และชุดราตรียอดเยี่ยม และมีการให้ผู้เข้าประกวดที่ผ่านเข้ารอบแสดงความสามารถพิเศษ ตอบคำถาม เช่นเดียวกับการประกวดนางงาม แต่ทั้งนี้ก็มีการใส่ความหมายใหม่ให้กับการประกวด Miss ACDC เช่น พิธีกรสามารถตีชมผู้เข้าประกวดได้ ผู้เข้าประกวดสามารถที่จะพูดคำหยาบได้ หรือผู้เข้าประกวดแสดงความสามารถพิเศษ หรือตอบคำถามได้กว้างกว่าการประกวดนางงามทั่วไป

4.2 การต่อต้านกฎ ตามลักษณะของงานคาร์นิวัล

การต่อต้านกฎ ตามแนวคิดเรื่องคาร์นิวัล ของ มิคาอิล บัคทิน นักปรัชญา และภาษาศาสตร์ ชาวรัสเซีย ที่สนใจในการเปิดพื้นที่ใหม่ในการต่อต้าน (Resistance) กฎระเบียบทางสังคม ศาสนาและการเมือง การประกวด Miss ACDC ถือได้ว่าเป็นสื่อพิธีกรรมในโลกสมัยใหม่ หากพิจารณาการวิเคราะห์พิธีกรรมของบัคทินแล้ว การประกวด Miss ACDC สามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

การเปิดโอกาสให้คนแสดงความรู้สึกผ่านทางร่างกาย (Bodily Pleasure) ความสนุกสนานของงานคาร์นิวัล ได้แก่ การแสวงหาความบันเทิงจากร่างกายในปริมาณพลสาธารณะ เช่น การเปลือยกายเต้นระบำ แต่งตัวฉูดฉาด การทาสีตัว ฯลฯ ดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.18

ภาพผู้เข้าประกวด Miss Korea และ Miss Trinidad & Tobago 2551

ที่มา: Miss ACDC, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.missacdc.com>

จากภาพดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้เข้าประกวด Miss ACDC มีการใช้ความรื่นรมย์ผ่านทางร่างกาย ทั้งการสวมชุดที่มีความวิจิตร อลังการ ตระการตา และสีสันทันที่มีความโดดเด่น ซึ่งชุดของผู้เข้าประกวดจากประเทศเกาหลี จะเป็นแนวย้อนยุค เหมือนกับละครย้อนยุคของเกาหลี เช่น แดจังกึม และมีอุปกรณ์ในการประกอบเครื่องแต่งกาย คือ กลองแบบเกาหลี นอกจากนี้ยังมีการสวมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่น้อยชิ้น แสดงให้เห็นสัดส่วน โดยการสวมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่มีสีสันทัน มีความอลังการ หรือเครื่องแต่งกายที่น้อยชิ้นล้วนแล้วแต่เป็นการแสวงหาความบันเทิงทางร่างกายด้วยกันทั้งสิ้น และยังเป็นการสร้างความตื่นตาตื่นใจ (Exotic) ให้กับผู้ชมการประกวดด้วย และเครื่องแต่งกายเหล่านี้ก็ไม่สามารถสวมใส่ได้ในชีวิตประจำวัน

การสร้างความขบขันแบบเกินเลยกว่าปกติ (Laughter by Excession) และการใช้ภาษาทั้งแบบสูงและภาษาแบบชาวบ้านมาปนกัน ในด้านหนึ่งเพื่อ รักษาลักษณะของพิธีกรรมเอาไว้ แต่ในอีกด้านหนึ่ง ก็เพื่อให้วัฒนธรรมของชาวบ้านมี “ที่ทาง” ในพิธีกรรม เช่น การใช้ภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทย การใช้คำผวน ดังตัวอย่างคำพูดของผู้เข้าประกวดต่อไปนี้

Miss ปานามา ปี 2546 ได้แนะนำตนเอง แล้วพูดจบตอนในตอนท้ายว่า

”Lady and Gentlemen ฟอกี้มา แม็กกี้มา ปูย่าตายายก็มา ปานามา”

จากตัวอย่างการใช้ภาษาของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ถือเป็นการสร้างความขบขันแบบเกินเลยกว่าปกติ ด้วยการใช้คำพ้องเสียง ของคำว่า ปานามา ด้วยการนำเอามาพ้องกับภาษาไทยว่า ฟอกี้มา แม็กกี้มา ปูย่าตายายก็มา หรือภาษาที่ทำให้เกิดความขบขัน (Humour) ด้วยการนำเอานुकคนล้าสมัยมาล้อเลียนในการทักทายว่า “กราบเท้าท่านนายก กราบออกท่านเจ้าป่า กราบหว่างขาไนต์ อุดม แล้วกราบแนบที่นมตัวเอง” ทั้งการใช้ภาษาเหล่านี้ ก็เพื่อสร้างความขบขันแบบเกินเลยกว่าปกติ และให้เกิดความสนุกสนานบันเทิง (To Entertain) แก่ผู้ชมการประกวด

การกระทำที่กลับหัวกลับหาง (Turning Upside Down) โดยการนำเอากฎเกณฑ์ต่าง ๆ มากลับหัวกลับหางเสียใหม่ หรือเอาข้างในกลับออกมาเป็นข้างนอก ดังภาพตัวอย่าง ต่อไปนี้

ภาพที่ 5.19

ภาพผู้เข้าประกวด Miss Mexico 2551

ที่มา: Miss ACDC 2551, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก

<http://www.missladyboys.com>

จากภาพตัวอย่างเป็นการการกระทำที่กลับหัวกลับหาง กล่าวคือ เป็นการต่อต้านเพศสภาพของตนเอง ด้วยการกลับจากความเป็นผู้ชาย ให้กลายมาเป็นผู้หญิง ซึ่งการกระทำดังกล่าวไม่สามารถกระทำได้ในชีวิตประจำวัน แต่เนื่องจากเวทีการประกวด Miss ACDC เป็นพื้นที่พิเศษที่ทำให้ชายรักชายสามารถแต่งกายเป็นผู้หญิงได้ โดยการกระทำดังกล่าวนี้ หากกระทำในชีวิตประจำวัน อาจจะถือว่าเป็นการเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานทางสังคมก็เป็นได้

การต่อต้านกฎ ตามแนวคิดเรื่องคาร์นิวัล ของบัคทินนั้น แสดงให้เห็นว่าชายรักชายที่เข้าประกวดในเวที Miss ACDC ใช้กลวิธีต่าง ๆ มากมายในการสื่อสาร เพื่อแสดงถึงอัตลักษณ์ของตนเอง ทั้งการแสดงความรุ่มรอมย์ผ่านท่วงท่า การสร้างความขบขันแบบเกินเลยกว่าปกติ และการกระทำที่กลับหัวกลับหาง ทั้งนี้เพื่อเป็นการต่อต้านกฎที่สำคัญ คือ ความเป็นเพศสภาพของตนเอง ที่สังคมกำหนดไว้ไม่ตรงกับเพศวิถี เมื่อเวทีการประกวด Miss ACDC เป็นพื้นที่ในการสร้างอัตลักษณ์ จึงทำให้ชายรักชายได้แสดงอัตลักษณ์ ความเป็นตัวตนออกมา

4.3 การสร้างความเป็นกลุ่มทางสังคมของกลุ่มวัฒนธรรมย่อย

การประกวด Miss ACDC จะไม่มีเงินรางวัลให้กับผู้ที่ได้รับตำแหน่ง เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการประกวด Miss ACDC ถือเป็นงานรณรงค์การกุศล ส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เพื่อเฉลิมฉลองความสามารถสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลในการพรากกายเป็นหญิง ดังนั้นผู้ที่ได้รับตำแหน่งต่าง ๆ จากเวทีนี้ไปจะไม่มีใครได้รับเงินรางวัล หากแต่จะได้รับความภาคภูมิใจ ที่ได้ร่วมกันทำกุศลไปแทน ทั้งนี้เงินรายได้จากการประกวดจะถูกนำไปมอบให้การกุศล ตามที่ทางกองประกวดแจ้งไว้ เช่น ปี 2551 มูลนิธิสิทธิเด็ก (บ้านแกร์ด้า) ทางกองประกวดและผู้เข้าประกวดจะนำเงินรายได้ไปมอบให้กับมูลนิธิดังกล่าว ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 5.20

ภาพผู้เข้าประกวดร่วมกิจกรรมที่มูลนิธิสิทธิเด็ก (บ้านแกร์ด้า)

ที่มา: Miss ACDC, 2551, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.missacdc.com>

จะเห็นได้ว่าเป้าหมายของการประกวด Miss ACDC นั้น เป็นการที่ทำให้กลุ่มชายรักชาย ได้แสดงอัตลักษณ์ที่ถูก อัตลักษณ์กระแสหลักกดทับไว้ ดังนั้นเวทีการประกวด Miss ACDC จึงเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการแสดงของซึ่งอัตลักษณ์ของตนเอง เมื่อกลุ่มชายรักชายได้เข้ามาสู่เวทีการประกวดนี้แล้ว จึงทำให้เกิดการสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกันเกิดขึ้น โดยเป้าหมายนี้เป็นอีกเป้าหมายหนึ่งในการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ที่ต้องการสร้างความเป็นกลุ่มทางสังคมของกลุ่มวัฒนธรรมย่อย ด้วยการจัดการประกวด Miss ACDC และการทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งการเดินทางไปมอบเงินรางวัลได้ให้กับมูลนิธิ หรือองค์กรการกุศลต่าง ๆ ทำให้เกิดกลุ่ม

อัตลักษณ์ของชายรักชายขึ้น โดยกลุ่มอัตลักษณ์ของชายรักชายที่ผ่านการเข้าประกวด Miss ACDC หรือได้ผ่านการร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อสังคม จะเรียกว่า “ครอบครัว ACDC” การเรียกชื่อดังกล่าวเป็นการแสดงให้เห็นว่านอกจากเวทีการประกวด Miss ACDC จะเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการต่อสู้ ต่อรอง ทางอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายแล้ว ยังเป็นการสร้างกลุ่มทางสังคมอีกกลุ่มหนึ่งด้วย

5. การต่อสู้ทางความหมายของชายรักชายในพื้นที่การประกวด Miss ACDC

การต่อสู้ทางความหมายของชายรักชาย เป็นการต่อสู้ผ่านกิจกรรมการประกวด Miss ACDC ซึ่งเป็นการต่อสู้ของกลุ่มวัฒนธรรมย่อย เพื่อให้อัตลักษณ์ของตนเองได้มีพื้นที่ในสังคม ดังนั้นการประกวด Miss ACDC จึงเป็นพื้นที่ในการต่อสู้ทางความหมายให้กับกลุ่มของชายรักชาย สามารถแบ่งประเด็นการต่อสู้ทางความหมายได้ ดังนี้

5.1 การต่อสู้ทางความหมายระหว่างอัตลักษณ์กระแสหลักกับอัตลักษณ์กระแสรอง

การต่อสู้ทางความหมายระหว่างอัตลักษณ์กระแสหลักกับอัตลักษณ์กระแสรอง ที่มีต่ออัตลักษณ์กระแสหลักนั้น เกิดขึ้นเนื่องจากอัตลักษณ์กระแสหลัก มีพื้นที่ทางสังคม หรือมีอำนาจทางสังคมมากกว่าอัตลักษณ์กระแสรองของสังคม ทำให้เกิดการกดทับ เบียดบังให้อัตลักษณ์กระแสรองนั้น ให้มีอำนาจน้อย ด้อยค่า ไร้ซึ่งพื้นที่ของตนเอง กลายเป็นกลุ่มคนชายขอบของสังคม ดังนั้น อัตลักษณ์กระแสรอง จึงต้องมีการต่อสู้ เพื่อให้อัตลักษณ์ของตนเองได้มีพื้นที่ในการแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์ของตนเอง หรือเพื่อธำรงรักษาอัตลักษณ์ของตนเองเอาไว้ เช่นการประกวด Miss ACDC เป็นการต่อสู้ทางความหมายให้กับกลุ่มชายรักชาย ที่ต้องการสื่อสารอัตลักษณ์ของตนเองให้สังคม รับรู้การมีตัวตนของกลุ่มตนเอง ด้วยการจัดกิจกรรมเลียนแบบการประกวดนางงามจักรวาลขึ้นมา โดยมีการใส่ความหมายใหม่ให้กับการประกวด ทำให้การประกวดดังกล่าวมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และยังทำให้สังคมหันกลับมามองกลุ่มชายรักชาย ว่าสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมได้ เพราะการประกวด Miss ACDC เป็นการจัดการประกวด เพื่อนำเงินรายได้ไปมอบให้กับมูลนิธิการกุศลต่าง ๆ

การประกวด Miss ACDC ได้สร้างความหมายใหม่ให้กับการประกวดนางงาม (Beauty Contest) ด้วยความแตกต่างทั้งด้านวัตถุประสงค์ในการจัดการประกวด ที่จัดขึ้นเพื่อการกุศล แต่การประกวดนางงามทั่วไปนั้น ส่วนใหญ่แล้วจะเน้นไปที่เชิงพาณิชย์เสียมากกว่า สังเกตได้จากผู้สนับสนุนการประกวดต่าง ๆ จะมีการติดป้ายโฆษณาผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ หรือมีโฆษณาผ่านโทรทัศน์ในช่วงเวลาการประกวด หากการประกวดนั้นมีการเผยแพร่ทางสื่อโทรทัศน์ แม้กระทั่งผู้เข้าประกวดเองก็อาจจะจะมีผู้สนับสนุนในการเข้าประกวด ซึ่งจะสังเกตได้จาก

สายสะพายที่มีการแฝงโฆษณาผู้สนับสนุนไว้ด้วย แต่การประกวด Miss ACDC ผู้เข้าประกวดส่วนใหญ่จะมาประกวดโดยที่ไม่มีผู้สนับสนุน แต่จะมาประกวดด้วยใจรักมากกว่า ซึ่งทำให้เห็นความแตกต่างในการประกวด Miss ACDC และการประกวดนางงามทั่ว ๆ ไป อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ทางความหมายของอัตลักษณ์กระแสรองกับอัตลักษณ์กระแสหลักด้วย เนื่องจากการประกวดนางงามทั่วไป ผู้เข้าประกวดจะต้องมีลักษณะตามเกณฑ์ที่ทางกองประกวดกำหนดไว้อย่างชัดเจน เช่น อายุ น้ำหนัก ส่วนสูง แต่การประกวด Miss ACDC ไม่ได้กำหนดเกณฑ์ดังกล่าวไว้ เพียงแต่ให้ผู้เข้าประกวดมีไหวพริบ สติปัญญา ปฏิภาณ ในการตอบคำถาม และความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอภาพลักษณ์ของตนเองบนเวทีการประกวด ทำให้เห็นถึงการต่อสู้ทางความหมายของการประกวดของกลุ่มชายรักชาย ซึ่งเป็นอัตลักษณ์กระแสรองกับอัตลักษณ์กระแสหลักอย่างกลุ่มรักต่างเพศ ด้วยการจัดการประกวดที่เลียนแบบการประกวดนางงาม แต่มีการใส่ความหมายใหม่ให้กับการประกวด Miss ACDC

การต่อสู้ความหมายทางด้านเพศวิถี (Sexuality) ซึ่งการประกวด Miss ACDC ถือได้ว่าเป็นการต่อสู้ในด้านเพศวิถีของกลุ่มชายรักชาย ที่เป็นอัตลักษณ์กระแสรองในสังคมรักต่างเพศ กล่าวคือ ผู้เข้าประกวด Miss ACDC จะต้องมีการแต่งกาย หรือพร่างกายตนเองให้เป็นผู้หญิงในการเข้าประกวดบนเวที Miss ACDC การกระทำดังกล่าว เป็นการแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ทางความหมายของกลุ่มชายรักชายที่ต้องการจะต่อสู้ ต่อรอง ทางความหมายในมิติด้านเพศวิถี ทั้งนี้เวทีการประกวด Miss ACDC จึงเป็นพื้นที่ในการสื่อสารของกลุ่มชายรักชาย ได้แสดงออกซึ่งอัตลักษณ์ความเป็นชายรักชายของตนเองในพื้นที่การประกวด โดยการแต่งกายเป็นผู้หญิงของกลุ่มชายรักชายนั้น ได้สื่อสารให้เห็นว่ากลุ่มชายรักชาย มีการต่อต้านเพศสภาพที่สังคมได้กำหนดไว้เป็นบรรทัดฐาน (Norm) หากบุคคลใดประพฤติปฏิบัติแตกต่างไปจากบรรทัดฐานทางสังคม ก็จะถูกมองว่ามีความเบี่ยงเบน ดังนั้นกลุ่มชายรักชาย ที่แต่งกายเป็นผู้หญิงในเวทีประกวด Miss ACDC จึงถือได้ว่าเป็นการต่อต้านกฎที่สังคมกำหนดไว้

5.2 การต่อสู้ทางความหมายระหว่างอัตลักษณ์กระแสรองด้วยตนเอง

การประกวด Miss ACDC นอกจากจะเป็นการต่อสู้ทางความหมายระหว่างอัตลักษณ์กระแสหลักกับอัตลักษณ์กระแสรองแล้ว ก็ยังมีการต่อสู้ทางความหมายระหว่างอัตลักษณ์กระแสรองด้วยตนเองอีกด้วย นั่นคือ การประกวด Miss ACDC แสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ ต่อรอง ของการประกวดชายรักชายที่เน้นความสวยงาม เป็นเกณฑ์ในการตัดสินเฉกเช่นเดียวกับการประกวดนางงามในอัตลักษณ์กระแสหลัก โดยการประกวดชายรักชายที่เน้นความสวยเป็นเกณฑ์หลักนั้น จะมีความคล้ายคลึงกับการประกวดนางงามทั่ว ๆ ไป เพราะผู้เข้าประกวด

ต้องมีความสวยงาม รูปร่าง หน้าตา ผิวพรรณดี ดังนั้นการประกวด Miss ACDC จึงมีความแตกต่างไปจากการประกวดนางงามของชายรักชายทั่ว ๆ ไป เช่นกัน แสดงให้เห็นว่าภายในอัตลักษณ์กระแสรองด้วยกันเองนั้น ก็ยังมีการแบ่งแยกออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ซึ่งภายในอัตลักษณ์กระแสรองบางครั้งอาจจะมีการปะทะ ต่อกันต่อรองกัน แต่หากมีอัตลักษณ์ที่มีอำนาจมากกว่า เข้ามาทำให้อัตลักษณ์กระแสรอง เสียผลประโยชน์ของตนเอง อัตลักษณ์กระแสรองก็อาจจะมีการรวมกันเฉพาะกิจ เพื่อให้อัตลักษณ์ของตนเองมีอำนาจพอที่จะต่อสู้กับอัตลักษณ์ที่มีอำนาจมากกว่า และสามารถดำรงอัตลักษณ์ของตนเองได้ต่อไป

การต่อสู้ทางความหมายระหว่างอัตลักษณ์กระแสรองด้วยกันนั้น ประการแรก การต่อสู้เรื่องความงาม แม้ว่าจะเป็นกลุ่มอัตลักษณ์กระแสรองด้วยกัน แต่ก็มีการต่อสู้ที่แตกต่างกัน ทำให้เห็นว่ากลุ่มชายรักชายที่ไม่ได้แต่งตั้งตัวเองเป็นผู้หญิงในชีวิตประจำวัน หรือไม่ได้มีสรีระคล้ายกับผู้หญิง ก็สามารถที่จะเข้าประกวดนางงามได้ ด้วยการประกวดเวที Miss ACDC ที่การประกวดนี้ไม่เน้นความสวย แต่ผู้เข้าประกวดจะต้องมีความรู้ ความสามารถ สถิติปัญญา ดังแนวคิดหลักของการประกวด “สวยเลิศกาม งามปัญญาฉาย พลิกกายสร้างสรรค์” หรือ “Beauty, Brain and Creation” ซึ่งทำให้เห็นถึงการต่อสู้ทางความหมายภายในกลุ่มชายรักชายด้วยกันเอง อันเป็นอัตลักษณ์กระแสรองของสังคมอีกด้วย ประการต่อมา คือ การต่อสู้ทางความหมายทางชนชั้น กล่าวได้ว่า การประกวด Miss ACDC เป็นเวทีการประกวดเพื่อการกุศล ผู้เข้าประกวด ที่ได้รับตำแหน่งไม่ได้รับรางวัลเหมือนกับการประกวดทั่วไป ที่มีการมอบรางวัลให้กับผู้ชนะการประกวด ซึ่งผู้เข้าประกวด Miss ACDC ต้องมาประกวดด้วยใจ เพื่อการกุศล ดังนั้นเครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด ที่มีความหรูหรา อลังการนั้น ผู้เข้าประกวดเสียค่าใช้จ่ายเอง แสดงให้เห็นว่าการประกวดดังกล่าว จะเข้าถึงในกลุ่มของชนชั้นกลาง หรือเป็นผู้ที่มีรายได้พอสมควร ซึ่งเป็นการต่อสู้ทางความหมายระหว่างอัตลักษณ์กระแสรองด้วยกันเอง โดยที่กลุ่มชายรักชายบางกลุ่มเท่านั้น ที่สามารถเข้าถึงการประกวดนี้ได้

จากการต่อสู้ทางความหมายดังกล่าว ทั้งการต่อสู้ทางความหมายระหว่างอัตลักษณ์กระแสรองหลัก อย่างกลุ่มรักต่างเพศ กับอัตลักษณ์กระแสรอง อย่างกลุ่มชายรักชาย หรือแม้กระทั่งการต่อสู้ทางความหมายภายในอัตลักษณ์กระแสรองด้วยกันเอง โดยการต่อสู้ ต่อรองทางความหมาย ที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าอัตลักษณ์กระแสรองได้ต่อสู้ทางความหมายกับอัตลักษณ์กระแสรองหลัก คือ การต่อสู้ทางด้านเพศวิถี (Sexuality) เพราะอัตลักษณ์กระแสรองอย่างชายรักชาย ไม่สามารถจะแต่งกายเป็นผู้หญิงได้ในชีวิตประจำวัน อาจจะเนื่องมาจากหน้าที่การงาน หรือการยอมรับจากสังคม เวทีการประกวด Miss ACDC จึงเป็นพื้นที่การสื่อสารให้กลุ่ม

ชายรักชาย ได้แสดงออกซึ่งอัตลักษณ์ของตนเอง ทั้งยังเป็นการต่อต้านเพศสภาพที่สังคมกำหนด มา กล่าวได้ว่าเวทีการประกวด Miss ACDC เป็นพื้นที่พิเศษที่สังคมอนุญาตให้ผู้ชายได้แต่งกายเป็นผู้หญิง ส่วนการต่อสู้ทางความหมายระหว่างอัตลักษณ์กระแสดังกล่าวนั้น การต่อสู้ทางความหมายที่สำคัญ คือ การต่อสู้เรื่องความงาม เพราะกลุ่มชายรักชายที่ไม่ได้มีสิทธิ์ คล้ายกับผู้หญิง สามารถมีพื้นที่ในการประกวดได้เช่นเดียวกัน อีกทั้งยังมีการต่อสู้ทางด้านชนชั้นของกลุ่มผู้เข้าประกวด โดยการประกวด Miss ACDC มีการรื้อสร้างความหมายใหม่ให้กับการประกวดนางงามด้วยการเน้นเกณฑ์การตัดสินที่พิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ภูมิปัญญา ไหวพริบ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เข้าประกวด จึงทำให้เห็นว่าพื้นที่การประกวด Miss ACDC เป็นสื่อกิจกรรม และพื้นที่ในการต่อสู้ทางความหมายให้กับกลุ่มชายรักชายได้สื่อสารซึ่งอัตลักษณ์ของตนเองออกมา

กล่าวโดยสรุปว่าการประกวด Miss ACDC ซึ่งพื้นที่ในการสื่อสารและการสร้างอัตลักษณ์ชายของรักชายนั้น พื้นที่ดังกล่าวกลุ่มชายรักชายได้ใช้เป็นพื้นที่ในการรื้อสร้าง (Redefinition) ความหมายใหม่ให้กับการประกวดนางงาม กล่าวคือ การประกวดนางงามกระแสหลัก มีเกณฑ์การพิจารณาเรื่องความสวยงามของผู้เข้าประกวดเป็นหลัก แต่การประกวด Miss ACDC กลับใช้เกณฑ์การตัดสินที่ความรู้ ความสามารถของผู้เข้าประกวด เป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามแม้ว่าการประกวด Miss ACDC จะรื้อสร้างความหมายใหม่ให้กับการประกวดนางงามกระแสหลัก แต่ก็ยังคงมีเงาของการประกวดนางงามกระแสหลักอยู่ด้วย โดยอัตลักษณ์ของชายรักชายในการประกวดก็ยังคงมีทั้งส่วนที่ยอมรับและส่วนที่ปฏิเสธ

สำหรับการเข้ารหัส (Encoding) อัตลักษณ์ของผู้เข้าประกวดชายรักชายนั้น มีกลวิธีการเข้ารหัสผ่านทั้งตัวผู้เข้าประกวดเอง และเครื่องแต่งกาย ภาษากริยา ท่าทาง ตลอดจนกระบวนการในการตัดสิน และเวทีการประกวด ก็มีส่วนในการเข้ารหัสอัตลักษณ์ทั้งสิ้น อีกทั้งการสื่อสารในพื้นที่การประกวด Miss ACDC ยังเป็นการต่อต้านเพศสภาพของชายรักชายเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังมีการสื่อสารที่ตีความเป็นชาติ เพื่อทำให้อัตลักษณ์ของตนเองมีอำนาจมากยิ่งขึ้น และการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง ทั้งการเมืองระดับชาติและระดับโลก โดยเวทีการประกวดนี้สามารถกระทำได้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างอีกประการหนึ่งของการประกวด Miss ACDC ตลอดจนการล้อเลียนวัฒนธรรมการบริโภคของคนในสังคม ที่มักจะนิยมของมีเยื่อ และการประกวด Miss ACDC ยังสร้างความเป็นกลุ่มทางสังคมให้กับชายรักชาย เพื่อสร้างประโยชน์ ทำกุศลให้กับสังคม เพราะจะทำให้อัตลักษณ์กลุ่มของตนเองได้มีพื้นที่ในสังคมได้อีกด้วย